Инв. № 8
Гос. книжная палата УзССР
9 АПР 1985

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 83 (19.159). ● 1985 йил 9 апрель, сешанба ● Баҳоси 3 тийин.

НОМЕРГА ТЕЛЕГРАММА

НУРЧИЛАР ЗАФАРИ

НУРОБОД (Тошкент области), 8 апрель (ЎзТАГ мухбири). Янги Ангрен ГРЭСининг 300 минг киловатт қувватли биринчи энергетика блокини давлат комиссияси ишлатиш учун қабул қилди. Бу ишни бажарган «Ўзбекгидроэнергострой» тресги бўлинмалари ва ёрдамчи пудрат ташкилотлари ўз меҳнатлари учун «яхши» баҳо олдилар.

Станция буғ қозони агрегати, турбина ва генератори бир неча ҳафта муқаддам биринчи бор ишлатиб кўрилган эди. Ўшанда ўтхонада резерв ёқилғи — мазутдан фойдаланилди. Энди эса ГРЭСда кўмир узатувчи системаларнинг ҳаммаси ишлай бошлади. Бу системалар аслида станция ёнидаги «Ангрен» разрезидан қазиб олинадиган арзон кўмирни кукунга айлантириб берадиган бутун бир фабрикадан иборат. Айни шу хом ашёдан самарали фойдаланиш мақсадида, КПСС XXVI съезди қарорларига мувофиқ Оҳангарон дарёси водийсида мазкур нурхона қурилмоқда.

Кўмирдан фойдаланиб ўтказилган комплекс синов шароитида блок лойиҳадаги қувватига етай деб қолди — 290 минг киловатт қувват билан ишлай бошлади.

Бир неча кун давом этадиган текширишдан кейин станциянинг агрегатлари яна ишга тушади ва Ўрта Осиё тутаm энергетика системасига электр токи бера бошлайди.

Энди «Ўзбекгидроэнергострой» коллективлари уч юз минг киловатт қувватли иккинчи мана шундай блокни қуришга киришмоқдалар. Лойиҳага мувофиқ Янги Ангрен ГРЭСида саккизта блок қурилади, станциянинг жами қуввати 2,4 миллион киловаттни ташкил этади.

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ САМАРАДОРЛИГИ

Социалистик давлат — омманинг онглилиги билан кучлидир, деб таълим берган эди В. И. Ленин. Шу боисдан партия совет кишиларини ғоявий-сиёсий, маънавий жиҳатдан ва меҳнатсеварлик руҳида тарбиялашни такомиллаштириш ҳақида тинимсиз ғамхўрлик қилмоқда. Маълумки, ҳозир партия билан халқ ривожланган социализм босқичидаги мислсиз вазифаларни ҳал этмоқда. Озиқ-овқат ва Энергетика программалари сингари жуда катта социал-иқтисодий проблемаларни амалга оширяпмиз, ишлаб чиқаришни интенсивлаш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш йўлидан изчил боряпмиз.

Бинобарин, идеология иши бу вазифаларнинг ҳаммасига мувофиқ бўлиши лозим. Зотан, 1985 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик план ва мажбуриятларининг муваффақиятли бажарилиши, халқнинг маънавий куч-ғайратини сафарбар эта олишимизга, унинг меҳнат ва социал активлигини кучайтиришимизга кўп жиҳатдан боғлиқдир.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми ғоявий-тарбиявий ишнинг мазмунини, унинг шакл ва усулларини янгилаш, бойитиш, актуаллаштиришни, бутун пропагандамизнинг ҳужумкорлигини кучайтириш зарурлигини уқтирди. Бу эса турмушнинг ўткир проблемаларидан бўйин товлаш, расмиятчилик ва дабдабабозлик каби ҳодисаларни тобора қатъият билан бартараф қилишни тақозо этади. Реализм, ҳақгўйлик, ишчанлик, ютуқларимизни моҳирона кўрсатиш ва одамларни тўлқинлантираётган масалаларни пухта ўйлаб таҳлил этиш, фикр янгилиги ва баён этишнинг равшанлиги — идеология ходимларидан талаб этилаётган асосий вазифалардир.

Бизнинг идеологиямиз ленинча иш услубини юксак ғоявийлик руҳи билан, социалистик ахлоқ нормаларига, коллективчилик турмуш тарзига зид бўлган ҳар қандай қолоқликка нисбатан муросасизлик руҳи билан суғорилган амалий, ижодий, новаторлик услубини ҳамма жойда қарор топтиришга кўмаклашмоғи лозим.

Шуни ҳам унутмаслик керакки, идеология ишининг самарадорлиги биз яшаб турган даврнинг хусусиятлари нечоғли эътиборга олинишига бевосита боғлиқдир. Воқелигимиз идеология ходимлари олдига долзарб вазифаларни қўймоқда. Шу вазифалар орасида одамларни коммунистик руҳда тарбиялаш ўзгармас вазифа бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади. Чунки илмий, марксча-ленинча дунёқараш жамиятимиз аъзоларини социал ҳодисаларга мустақил баҳо бериб, кундалик вазифаларнинг пировард мақсадларимиз билан алоқасини кўра оладиган, ҳар қандай ғоявий душман билан далил-исботлар асосида мунозара олиб боришга қодир, онгли сиёсий жангчиларга айлантиради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми республикада вужудга келган вазиятнинг сабабларини ленинча принципиаллик руҳида очиб ташлаб, йўл қўйилган хато ва камчиликларга қатъиян барҳам бериш тадбирларини белгилаб берди. Бу йўл бирдан-бир тўғри ва изчил йўл эканлиги, унга амал қилиш шунчаки бир кампания бўлмай, узоқ давом этадиган жараён бўлиши кераклиги Марказий Комитетнинг кейинги Пленумларида яна бир бор уқтириб ўтилди. XVI пленум руҳи ва талабларига мувофиқ ҳар бир область ва район партия комитети ўз фаолиятини бундан буён ҳам такомиллаштириш, ҳамма жойда камчиликлар ва салбий ҳолатларга муросасизлик вазиятини вужудга келтириш йўлини собитқадам олиб бориши зарур.

Ҳақиқатан ҳам вазиятни соғломлаштириш, тартиб-интизомни мустаҳкамлаш учун кураш аслини олганда кишилар онги учун курашдир. Бу кураш ҳамма жойда давом этмоқда. Идеология соҳасида ишловчи ҳар бир коммунистдан тарбиявий ишнинг самарадорлиги учун кўпроқ масъулият сезиш талаб этилади. Ўзининг амалий фаолиятига шу юксак талаблар нуқтаи назаридан қараётган жойларда юксак талабчанлик ва принципиаллик вазияти қарор топмоқда. Шу жиҳатдан олганда Учқўрғон районидаги Ленин номли совхоз коммунистлари, хўжалик партия комитети секретари Р. Иброҳимованинг тутган йўли ибратлидир. Партком Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг чорвачиликда план ва давлат интизомини мустаҳкамлаш соҳасида колхоз ва совхоз партия ташкилотларининг ролини ошириш юзасидан Учқўрғон район партия комитетининг бажараётган иши тўғрисидаги қарорини муҳокама қилар экан, совхоз раҳбарларининг фаолиятидаги жиддий нуқсонларни рўй-рост очиб ташлади, совхоз директорига қаттиқ виговор эълон қилиб, аҳволни тузатиш юзасидан конкрет тадбирлар белгилади.

Афсуски, ҳамма жойда ҳам шундай қилиняпти деб бўлмайди. Қорақалпоғистон область партия комитетининг собиқ секретари Қ. Юсуповнинг иш услубини бунга мисол қилиб келтириш мумкин. Коммунистлар, область партия ташкилоти билдирган юксак ишончни оқлаш ўрнига ўзининг номуносиб хулқ-атвори билан партиянинг тарбия соҳасидаги сиёсатини бадном қилди. Ахлоқ-одоб нормаларини сурбетларча бузиб, хизмат лавозимини суиистеъмол қилди. Ўзи яшаб турган квартирани бир йил ичида давлат ҳисобига уч марта ремонт қилдиришдан уялмади. Холбуки, у яшаб турган уйнинг шундай ёнгинасида болалар боғчаси авария ҳолатида эканлигига парво қилмади.

Партия ходими, айниқса раҳбар партия ходими ўз ваколати ва ҳуқуқларининг кўлами, талабчанлиги, камтарлиги ҳаммага баб-баравар эканлигини асло унутмаслиги лозим. Бунга риоя этмаслик, ўзини нуқсонсиз, ҳамма нарсага қурби етадиган деб ҳисоблаш жиддий хатоликларга олиб келади. Оҳангарон район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг собиқ мудири Б. Йўлдошев, райкомнинг идеология ишлари бўйича секретари Ш. Қаршибоева фаолиятида хусусий мулкчилик, мешчанларча истеъмолчилик тенденциялари содир бўлди.

Шуни эсдан чиқармаслик керакки, мансаб ва лавозим ҳеч кимга умрбод бериб қўйилмайди. Ўзининг ҳалол ва фидокорона меҳнати, ишга ва бурчига коммунистик эътиқод ва садоқатини кўрсатган кишигина бундай обрў ва ҳурматга лойиқдир. Ангрен шаҳар партия комитетининг секретари Л. Босидова шу талабни унутиб қўйди. Ўзига ва ўзгаларга нисбатан талабчанлик қилмади, мураккаб ва кўпқиррали идеологик ишнинг нозик томонларига эътибор бермади, ишда ўртоқларига нисбатан қўполлик қиладиган бўлди, топширилган участкадаги ишга раҳбарлик қилолмади.

Партия шунга асосланадики, эл-юрт назари, қўллаб-қувватлаши ҳар қандай раҳбар кадр обрўсининг негизини ташкил этади. Кимки ана шу ишончни йўқотса, омманинг фикрига, коммунистларнинг, юқори ташкилотларнинг асосли мулоҳазаларига эътибор бермай қўйса, бундай ходимнинг раҳбарлик лавозимини эгаллашга ҳаққи йўқ.

Кундалик идеологик, оммавий-сиёсий ишда раҳбар кадрларнинг иштирокини кучайтириш, ҳар бир раҳбар меҳнаткашларни тарбиялаш билан боғлиқ бўлган конкрет топшириқни бажариши мақсадга мувофиқлиги Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIX пленуми қарорида уқтириб ўтилди. Бунда Ўзбекистон партия ташкилотида таркиб топиб, яхши анъанага айланиб бораётган ягона сиёсий кунлар муҳим аҳамиятга эгадир. Ягона сиёсий кунларда меҳнаткашлар, коммунистлар ўзларини тўлқинлантираётган барча саволларга қониқарли жавоб олишларига эришиш зарур.

Ишда ленинча услубни қарор топтириш — замон талаби. Идеология иши самарадорлигини ошириш эса бунга эришишнинг энг муҳим шартидир.

ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ

8 апрель куни Тошкент шаҳар партия комитетининг пленуми бўлди. КПСС Марказий Комитетининг, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI ва XIX пленумларининг талаблари асосида кадрлар билан ишлашни янада такомиллаштириш соҳасида шаҳар партия ташкилотининг вазифалари муҳокама этилди. Шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров доклад қилди.

(ЎзТАГ).

М. С. ГОРБАЧЕВ

„Правда“ газетасининг редактори билан суҳбатлашди

Савол: Газетамиз совет кишиларидан ҳам, чет эллардан ҳам халқаро ишлар хусусида кўп хат олмоқда. Михаил Сергеевич, сиз халқаро вазиятни қандай таърифлайсиз?

Жавоб: Одамларнинг халқаро ишларга қизиқиши ортиб бораётганлиги сабабини тушуниб турибман. Ҳамма қитъалардаги кенг халқ оммаси ҳозирги дунёнинг тақдирига актив таъсир қилишга интилмоқда.

Бу — тасодифий ҳол эмас. Дунёда ҳам сиёсий, ҳам иқтисодий, ҳам социал характердаги мураккаб проблемалар жуда кўп. Бир-бирига зид бўлган икки ижтимоий система — социализм ва капитализм реал равишда яшаб турибди. Халқаро майдонда ўз тарихига, анъаналарига, ўз манфаатларига эга бўлган ўнлаб янги давлатлар актив иш кўрмоқда. Бу ҳам реалликдир.

Ҳозирги дунёда халқаро муносабатларни қуришда буни эътиборга олмасдан бўлмайди, бошқа давлатларнинг манфаатларини назардан четда қолдириб бўлмайди, айниқса уларни ўз ривожланиш йўлини танлаш ҳуқуқидан маҳрум этишга уриниб бўлмайди. Кенг маънода олганда тинч-тотув яшаш сиёсати ҳам мана шундан иборат, тинч-тотув яшаш шароитида ҳар бир система ўзининг нақадар яхшилигини қурол кучи билан эмас, балки намуна кучи билан исботлайди.

Худди шундай яна бир актуал хулоса — қуролланиш пойгасини тўхтатиш зарурлигидир. Халқаро вазиятнинг ривожи ҳозир шундай маррага етиб келдики, энди: хўш, бундан буён қаёққа қараб бориш керак, давлатларнинг сиёсатини белгиловчи арбоблар бир дам тўхтаб, ўйлаб кўрадиган ва дунёни ядро ҳалокати сари судровчи қарорлар қабул этилишига йўл қўймайдиган пайт келмадимикан? — деган савол пайдо бўлмоқда.

Мулоқотни йўлга қўйишда, дунёдаги кескинликни юмшатадиган, қуролланиш пойгасининг йўлини тўсишга кўмаклашадиган реалистик қарорларга келиш йўлларини қидиришда халқаро ҳамкорлик қилиш эҳтиёжи ўткир бўлиб турибди.

Бу ишда катта ва кичик ҳамма давлатлар қатнашишлари керак. Ядровий давлатлар ва аввало Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари алоҳида роль ўйнашлари лозимлиги равшан.

Бизнинг мамлакатимиз тинчликни мустаҳкамлаш йўлида актив ва амалий ташқи сиёсат ўтказиб келди ва бундан буён ҳам шу сиёсатни ўтказаверади. Бу нарса КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленумида тасдиқланди, унда Совет давлатининг ташқи сиёсий принциплари баён этиб берилди.

Савол: Дунёдаги кўп ишлар Совет — Америка муносабатларининг ҳолати билан боғлиқ деб ҳисобланмоқда. Сизнинг фикрингизча, бу муносабатларни яхшилик сари ўзгартириш имкониятлари пайдо бўлдими?

Жавоб: СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатлар — халқаро сиёсатнинг ғоят муҳим омилидир. Аммо биз дунёга асло фақат шу муносабатлар таъсири остидагина қарамаймиз. Биз бошқа мамлакатларнинг халқаро ишлардаги салмоғи қандайлигини тушунамиз, дунёдаги умумий вазиятни баҳолашда шуни эътиборга оламиз.

Ҳозир Совет — Америка муносабатларида яхшилик сари ўзгариш борми? Бу саволга жўн жавоб бериб бўлмайди. Умид қилиш учун баъзи нишоналар бўлса ҳам, аммо ҳамон ташвиш туғдирадиган бир талай ва ҳатто кўп сабаблар бор.

Женевада ядро ва космик қуроллар юзасидан янги Совет — Америка музокаралари бошланди. Бу — ижобий факт, биз АҚШ билан биргаликда музокараларнинг мавзуи ва мақсадларини белгилаб олдик, қисқа қилиб айтганда бу мавзу ва мақсадларни: космосда қуролланиш пойгасини бошламаслик, ердаги шундай пойгани тўхтатиш, ядро қуролларини тубдан қисқартиришга киришиш, бу қуролларни батамом йўқ қилиб ташлашни пировард мақсад қилиб олиш деган маънода белгиладик.

Энди шу аҳдномани рўёбга чиқариш керак. Бу — муҳим музокаралардир. Бу ҳақда гапираётганимнинг боиси аввало шундан иборатки, ҳозир Совет — Америка муносабатларининг ривожи ва умуман дунёдаги ривожланиш энди қай йўлдан бориши ҳал этилмоқда. Икки йўлдан бирини танлаб олиш керак, ё ҳамма жабҳалар бўйлаб қуролланиш пойгаси, уруш хавфининг кучайиши давом эттирилади ёки ялпи хавфсизлик мустаҳкамланади, ҳамма учун янада мустаҳкам тинчлик таъминланади.

Совет — Америка муносабатларининг бошқа соҳаларида бирмунча силжишлар бўлса ҳам, бироқ булар жуда оз силжишлардир. Умуман муносабатлар кескинлигича турибди.

Вашингтондагилар кучга умид боғламоқдалар, буни яшираётганлари ҳам йўқ. Боғлаганда ҳам дунёнинг қолган қисмини Америкага бўйсундираётган устун кучга умид боғламоқдалар. У ерда дипломатия ва музокаралар ракета ва бомбардимончи самолётларга тобе қилиб қўйилган. Женевада АҚШ номидан музокаралар ўтказаётган кишилар ҳам стратегик қуролларнинг янги программаларини конгрессда тасдиқлатиб олишга интилаётганликлари факт-ку, ахир.

АҚШ маъмурияти эълон қилган «самовий урушлар» режалари ҳақида ҳамма кўп нарса эшитган. Бу ибора гўё илмий фантастикадан олинган, заминимизга қилинаётган реал, даҳшатли хавф-хатарни шу билан ниқоблашга уринмоқдалар. Космосни ҳарбийлаштиришни асослаш учун кўрсатилаётган важларни мен ривоят деган бўлур эдим. Мудофаа ҳақида гапириб, ҳужумга тайёргарлик кўрмоқдалар, космик қалқонни кўз-кўз қилиб, аслида космик қиличини қайрамоқдалар, ядро қуролини тугатишни ваъда қилиб, амалда бу қуролни кўпайтирмоқдалар, такомиллаштирмоқдалар. Дунёда барқарорлик ўрнатмоқчимиз, деб айтмоқдалару, аммо ҳарбий мувозанатни бузишга интилмоқдалар.

Одамлар «самовий урушлар» режаларининг хавфини жуда яхши ҳис этаётганликлари сабабли бу режаларни тузган кимсалар гўё гап беозор илмий изланишлар ҳақида бормоқда, бу изланишлар гўё технология соҳасида наф келтиради, деган гапга ишонишга мажбур қилмоқчи бўладилар. Шу тузоқни ишга солиб, ўз иттифоқчиларини ҳам хатарли машмашада қатнаштиришни кўзламоқдалар.

Ҳатто космик қуролни вужудга келтириш орқали гўё ядро қуролини тугатишга эришиш мумкин, деб даъво қилмоқдалар. Бу — алдамчилик усули. Ядро қуролининг пайдо бўлиши оддий турдаги қуролни тугатмай, балки ҳам ядровий, ҳам оддий қуроллар билан қуролланиш пойгасини жадаллаштиришгагина олиб боргани каби космик қуролнинг вужудга келтирилиши ҳам бир нарсага олиб бориши мумкин—қуролланиш пойгаси янада жадаллашади, янги-янги соҳаларни ўз ичига олади.

Мен Совет — Америка муносабатларини биринчи галда чигаллаштираётган, вақти-вақти билан бу муносабатларни қалтис кескинлик ёқасига олиб бориб қўяётган жиҳатларни алоҳида ажратиб кўрсатдим. АҚШдаги баъзи кимсалар бу ҳолатни нормал бир ҳолат деб билиб, мухолифликни сал бўлмаса табиий аҳвол деб ҳисоблаётганга ўхшайдилар.

Биз бундай деб ҳисобламаймиз. Мухолифлик —муносабатларимизнинг туғма иллати эмас. Менимча бу—нонормал ҳолат. Бу ҳолат сақланиши асло муқаррар эмас. Биз Совет— Америка муносабатларини яхшилашни жуда зарур ишгина эмас, шу билан бирга имкони бўлган иш деб ҳам ҳисоблаймиз. Ўзаро хоҳиш бўлмаса, бунга эришиб бўлмайди, албатта.

Савол: Сизнинг АҚШ президенти билан учрашишингиз эҳтимоли тўғрисидаги масала катта қизиқиш туғдирмоқда. Бунда қандай истиқболлар бор?

Жавоб: Бундай учрашув тўғрисидаги масала президент Рейган билан ёзишмамизда тилга олинган эди. Иккала томон учрашув бўлиши хусусида ижобий фикр билдирди, деб айта оламан. Уни ўтказиш муддати ва жойи келгусида келишиб олинади.

Ёзишмада СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни яхшилашга эришишнинг, бу муносабатларга бирмунча барқарор ва амалий характер бахш этишга эришишнинг биргаликдаги йўлларини топиш ҳақида кенгроқ миқёсда гап юритилган эди. Шунга аминманки, юксак сиёсий даражадаги Совет — Америка муносабатларига жиддий омил бахш этилиши талаб қилинади. Биз СССР ва АҚШ сиёсатининг йўллари душманлик ва ўзаро курашга эмас, балки ҳамжиҳатлик йўлларини излашга, тинч ривожланишга қаратилганлигини ҳамма—халқларимиз, бошқа мамлакатлар кўриб турадиган тарзда иш олиб боришни АҚШ ҳукуматига таклиф қиламиз.

Савол: Михаил Сергеевич, кенг жабҳа бўйлаб ҳаракат қилиш лозимлиги сиз айтган гаплардан кўриниб турибди. Шундай бўлса ҳам, сиз жиддийроқ бурилиш учун нималарни асосий восита деб ҳисоблайсиз?

Жавоб: Ўзаро жадал куч-ғайрат сарфлашни шундай восита деб ҳисоблайман. Сарфлаганда ҳам дарҳақиқат кенг жабҳа бўйлаб куч-ғайрат сарфламоқ керак. Дунёдаги низоли вазиятларни бартараф этишга кўмаклашиш зарурлиги хусусидаги ўзаро ҳамжиҳатлик икки ўртадаги муносабатларга ва халқаро муносабатларга хайрли таъсир қилган бўлур эди. СССР билан АҚШ ўртасидаги икки томонлама алоқаларни ривожлантиришда иккала мамлакатга фойдали тарзда ҳам кўп иш қилиш мумкин.

Бинобарин, сиз асосий восита деб тилга олган нарсаларнинг ҳаммаси хавфсизлик соҳасига киради. Бу ишни конкрет равишда нимадан бошламоқ керак?

Модомики, қурол-яроғларни қисқартириш ҳақида келишиб олиш учун стол атрофига тўпланилган экан, лоақал бу қурол-яроғларни кўпайтирмай туриш керак. Шу сабабли биз СССР билан АҚШ музокаралар ўтказилаётган бутун давр мобайнида зарбдор космик қуролларни яратишни, шу жумладан бу соҳадаги илмий-тадқиқот ишларини, шу қуролларни синаш ва жойлаштиришни тўхтатиб туришларини, ўзларининг стратегик ҳужум қуролларини кўпайтирмасликларини таклиф қиламиз. Айни бир вақтда Европада Американинг ўртача олисликка учириладиган ракеталарини жойлаштириш ва шунга мувофиқ равишда, бизнинг жавоб чораларимизни кучайтириш тўхтатилиши керак.

Америка раҳбарлари қурол-яроғларни тубдан қисқартириш тарафдори эканликларини айтмоқдалар. Ҳақиқатан ҳам шундай бўлса, аввал қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва дарҳол уларни қисқартиришга ўтиш мантиқий иш бўлур эди.

Биз — ҳалол мулоқот тарафдоримиз. Ўзимизнинг холис ниятмизни яна намойиш этишга тайёрмиз. Шу кундан эътиборан Совет Иттифоқи Европада ўзининг ўртача олисликка учириладиган ракеталарини жойлаштиришни тўхтатиб қўйишини, бошқа жавоб чораларини амалга оширишни тўхтатишини таъкидлаб ўтмоқчиман. Ўртача олисликка учириладиган ракеталаримизни жойлаштиришни тўхтатиш ҳақидаги қароримиз шу йилнинг ноябригача амал қилади. Шундан кейин биз қандай қарорга келишимиз АҚШнинг биздан намуна олиши ёки олмаслигига: у Европада ўзининг ўртача олисликка учириладиган ракеталарини жойлаштиришни тўхтатиб қўйиши ёки тўхтатмаслигига боғлиқ бўлади.

Хулоса қилиб шундай демоқчиман. Совет— Америка муносабатларини яхшилаш учун, умумий халқаро вазиятни соғломлаштириш учун имкониятлар бор. Бу имкониятларни қўлдан чиқармаслик керак. Бу имкониятларни конкрет сиёсат, амалий қарорлар йўлига солиб юбориш лозим.

МЕҲНАТ БАЙРАМИ ОЛДИДАН

ҚУРУВЧИЛАР РЕЖАСИ

Туямўйин гидроузели иккинчи навбатини қуришда қатнашаётган ёрдамчи корхоналар комбинатининг бетончилари йил бошидан буён юз кубометр қурилиш деталларини ишлаб чиқаришга етадиган миқдорда материал тежадилар. Бу буюмлар коммунистик шанбаликда сувдан сақлайдиган иншоотларни мустаҳкамлаш учун фойдаланилади. Бошқа конструкциялар гидросозларнинг уй-жойлари барпо этилаётган майдончаларга юборилади.

«Туямуюнгидрострой» беш минг ишчисининг ҳаммаси шанбаликда қатнашади. Улар юз минг сўмлик иш бажаришни режалаштирмоқдалар.

(ЎзТАГ).

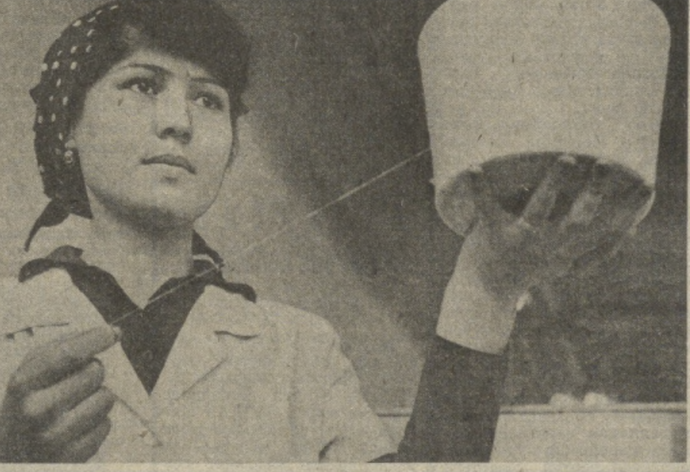

Беруний шаҳридаги тўқимачилик фабрикаси тайёрлов цехи коллективи Гулбаҳор Издонованинг номини ҳурмат билан тилга олади. Бу бежиз эмас, албатта. У шахсий планларини мунтазам 120—125 процент уддалаш билан бирга, тайёрлаб чиқараётган маҳсулотларининг аъло сифатли бўлишини таъминлаётир.

Суратда: илғор ишчи Гулбаҳор Издонова.

Р. ЎТАМУРОДОВ фотоси.

«КУМУШ ТОЛА» — БОЙЛИГИМИЗ

ТАРАДДУД

Ёғин-сочин кўп бўлган баҳор тутнинг ривожланишини тезлаштириб юборди. Бу эса Ўзбекистондаги энг жанубий область — Сурхондарё области хўжаликларининг меҳнаткашларига пиллачиликдаги ишларни ўтган йилдагидан барвақтроқ бошлаб юбориш имконини берди. Термиз, Жарқўрғон, Ангор районлари ҳамда бошқа районларнинг колхоз ва совхозларидаги инкубаторийларга юксак самарали оқ пилла зотли ипак қуртининг дастлабки туркумлари қўйилди. Бундай зотли қурт уруғи Фарғона водийсидаги ихтисослаштирилган заводлардан келтирилди.

Бу йил областда пилла тайёрлаш йиллик плани юз тонна кўпайтирилган. Аммо пиллачилар топшириқни ошириб бажариш, пландан ташқари камида 22 тонна қимматли хом ашё топшириш ниятидадирлар.

(ЎзТАГ).

Озиқ-овқат программаси —умумхалқ иши

ДЎКОНЛАР БЎМ-БЎШ

Октябрь бозоридаги Октябрь район улгуржи-чакана савдо идорасига қарашли 10-магазинга кирган харидорлар ҳеч нарса харид қилмай чиқиб кетишмоқда. Чунки пештахтага қўйилган маҳсулотларнинг хили ҳам кам, сифати ҳам паст. Мана, пештахта устида икки боғ редиска турибди. Ҳар боғида 5 донадан редиска бор. Сотувчи Собира Шолжонова унинг бир боғини тарозига қўйди-да, нархини айтди:

— 25 тийин.

Чунки бу редисканинг вақти ўтган, гуллай бошлаган эди. Кўкпиёз эса сараланмаган. Магазиндан чиқишингиз билан бозор пештахталарида чиройли қилиб боғланган редискалар, кўкпиёзлар, саримсоқ пиёзларга кўзингиз тушади. Лекин бозор нархи ҳамон қиммат.

Уч боғ редиска—бир сўм. Афсуски, бундай аҳвол Тошкент шаҳридаги бошқа бозорларда ҳам кўзга ташланмоқда. Шаҳар аҳолисини зарур қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлашда бозорларнинг роли катта. Бироқ ана шу жойлардаги давлат магазинларига сифати бозордагидан қолишмайдиган маҳсулотлар тўхтовсиз келиб турса, аввало, аҳоли учун фойдали, бундан ташқари бозорларда пештахталарни эгаллаб, 5 дона ҳали таг олмаган саримсоқ пиёзни бир боғ қилиб 40 тийиндан пуллаётганлар нархни туширишга мажбур бўлишарди. Аммо, Тошкент атрофидаги колхоз ва совхозлардан келтирилаётган бодринг, помидор, редиска, кўкпиёз ва бошқа ошкўклар миқдори талабга жавоб бермаяпти, кўп маҳсулотларнинг сифати тўғрисида гапирмаса ҳам бўлади.

- ● ТОШКЕНТ БОЗОРЛАРИНИ КЕЗГАНДА
- ● КОЛХОЗ ДЎКОНЛАРИ НЕГА БЎШ?
- ● ТАШКИЛОТЧИЛИК ВА ТАШАББУС КЕРАК

Чилонзор ОРКга қарашли Г. Мельникова директорлик қилаётган 3-магазинда бодринг, ошкўк, помидор каби маҳсулотларнинг асари ҳам йўқ. Бу ерда асосан консерва маҳсулотлари сотилмоқда. Лекин Чилонзор район улгуржи чакана савдо идораси раҳбарлари Бешёғоч бозорида худди шундай маҳсулотлар билан савдо қилишни жуда яхши ташкил этишган. Харидорлар укроп, кўкпиёз, саримсоқ пиёз, бодринг харид қилишяпти. Маҳсулотларнинг сифати ҳам яхши. Сабзавот ва ошкўк билан савдо қилишни намунали ташкил этса бўлар экан-ку!

— Биз бозор нархини тушириш учун келтирилган ҳамма маҳсулотни Бешёғоч бозорига ташлаяпмиз,— дейди ОРК директори Зоҳид Неъматов. — Бошқа магазинларда ҳам савдони ана шундай ташкил этиш учун Калинин райони колхоз ва совхозлари етказиб бераётган маҳсулот камлик қилмоқда. Фақат Калинин районида эмас, Тошкент аҳолисини сабзавот билан таъминлашга ихтисослаштирилган Орджоникидзе ва Тошкент районларининг хўжаликлари ҳам шаҳар магазинларига кам миқдорда, бунинг устига сифатсиз маҳсулот етказиб бермоқдалар.

Калинин райони сабзавоткорлари бу йил жами 3493 гектар, шу жумладан 2691 гектар ерга эртанги сабзавот экинлари экишни планлаштиришган. Ҳозиргача 1975 гектар ерга эртаги экинлар экилди. Айни кунларда плёнка остидаги сабзавот экинлари ҳосилини меҳнаткашлар дастурхонига етказиб бериш бошлаб юборилди. Аммо, шаҳар аҳолисининг эртаги сабзавотга бўлган талаби тўла қондирилмаяпти.

Тошкент бозорларидаги сабзавот дўконларига киргудек бўлсангиз, зарур маҳсулотларни топиш амри маҳол. Борларининг ҳам сифати мутлақо талабга жавоб бермайди. Шунда ҳақли равишда «Нега шундай?» деган савол туғилади. Бу саволга жавоб битта: у ҳам бўлса колхоз ва совхозларда эртаги сабзавот етиштиришнинг ўлда-жўлдалигидир. Масалан, Калинин районида плёнка остида етиштирилган сабзавот ва кўкатлар асосан биринчи апрелдан савдога чиқарила бошланди. Ваҳолонки, шахсий томорқаларда етиштирилган эртаги сабзавотлар колхоз бозорларида сотила бошланганига анча бўлди. Бунинг устига районлардан келтирилаётган маҳсулот миқдори ҳам жуда кам. Калинин районидан кунига савдо шохобчаларига ўрта ҳисобда 3—4 тонна кўкпиёз, 200 килограмм редиска, 300-400 килограмм турли хил кўкатлар жўнатилаётганлиги билан қаноатланиб бўлмаслиги ўз-ўзидан аён.

Орджоникидзе райони сабзавоткорлари ишида ҳам бу борада жиддий нуқсонлар мавжуд. «Ташплодоовощторг» билан тузилган шартномага биноан, сабзавоткорлар январь—апрель ойларида ҳаммаси бўлиб 339 тонна маҳсулот топширишлари лозим эди. 7 апрелгача фақат 171 тонна маҳсулот тайёрланган ва хўжаликларнинг колхоз бозорларидаги дўконлари орқали 50 тоннага яқин сабзавот ҳамда кўкатлар сотилган.

Шаҳар аҳолисини эртаги сабзавот билан таъминлашга «Октябрь», Орджоникидзе номли ва «ВЛКСМ 60 йиллиги» колхозларининг раҳбар ва мутахассислари етарли эътибор беришмаётир.

Кўриниб турибдики, шаҳар аҳолисини эртаги сабзавот билан таъминлашда ҳамон жиддий ўзгариш сезилмаяпти. Шу сабабли бозор пештахталарида керагича сифатли маҳсулот бору, сабзавот дўконлари бўм-бўш.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТАСИ РЕДАКЦИЯСИНИНГ ОПЕРАТИВ ГРУППАСИ.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: СИЁСИЙ ВА ИҚТИСОДИЙ ТАЪЛИМ

КОММУНИСТНИНГ ҒОЯВИЙ ЭЪТИҚОДИ

Партия сиёсатининг омма фаолияти билан уйғунлашувига эришишда, доҳиймиз В. И. Ленин таъбири билан айтганда, кишиларни коммунизм талаб қилганидек иш тутишга ўргатишда партия ўқуви ҳаётбахш чашмадир. Хўш, ана шу ўқув машғулотларининг савиясини кўтариш, ҳар бир меҳнатчи, коммунистнинг ғоявий эътиқодини чиниқтириш соҳасида Тошкент шаҳар Киров район партия комитети қандай иш олиб бормоқда! Мухбиримиз С. Муҳиддиновнинг район партия комитети биринчи секретари Ш. МАҲМУДОВА билан суҳбати ана шу мавзуда бўлди.

САВОЛ: — Район партия ташкилоти коммунистлар ва партиясиз меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий билимини ошириш борасидаги ишларни қандай ташкил этмоқда?

ЖАВОБ: — Коммунистни ғоявий чиниқтириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш партиямиз фаолиятининг муҳим анъанаси, айтиш мумкинки, ҳаётий қонуни ҳисобланади. Революцион назарияни ўрганиш, ленинча ғалаба қилиш илмини эгаллаш КПСС ҳар бир аъзосининг бурчи, партия Уставига ёзиб қўйилган вазифасидир. Коммунистнинг сиёсий онглилиги унинг партия сиёсатини амалга ошириш учун қай даражада қатъият кўрсатиши билан ўлчанади.

КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари талаблари, КПСС Марказий Комитетининг Тошкент шаҳар партия ташкилотида марксча-ленинча ўқув ва раҳбар кадрларнинг иқтисодий таълими тўғрисидаги қарори, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида иш олиб бораётган район партия комитети ғоявий-тарбиявий ишлар самарадорлигини ошириш йўлида изчил фаолият кўрсатмоқда. Сиёсий ва иқтисодий ўқув савиясини ошириш райком пленуми кун тартибидан бот-бот ўрин олмоқда, Йил сайин район партия комитети бюросида ана шу вазифага оид 8— 10 та масала тингланиб, муҳокама этилаётир.

Коммунистларнинг ғоявий-сиёсий тарбиясини кучайтириш мақсадида марксча-ленинча ўқув, иқтисодий таълим мактабларида олиб борилаётган машғулотлар савиясини оширишга ҳаракат қилмоқдамиз. Партия ўқуви системасида 12 мингдан ортиқ меҳнатчи, жумладан салкам ўн минг коммунист шуғулланмоқда. Машғулотларнинг қандай ташкил этилаётганлиги мунтазам равишда таҳлил этилиб ва назорат қилиниб борилаётир. Партия сиёсий ўқувининг бошқа самарали формаларидан изчил фойдаланилмоқда. Машғулотларда партия, совет, идеология активининг қатнашаётганлиги, пропагандистлар учун очиқ дарслар куни ўтказилаётганлиги, сиёсий таълим бўйича методика кенгашлари мажлисига масалалар тайёрлаш ана шулар жумласидандир. Ҳар йили актив кучи билан 250— 300 та мактаб ва семинарлардаги машғулотлар савияси ўрганиб чиқилаётир. Аммо бугунги куннинг юксак талаблари бу соҳадаги фаолиятни янада кучайтиришни тақозо этмоқда. Районда жами 1300 дан кўпроқ мактаб ва семинарлар ташкил этилганлиги инобатга олинса, унинг ҳаммаси етарли назоратда эмаслиги ойдинлашади.

САВОЛ: — Пропагандист кадрлар билан ишлаш, уларнинг малакасини ошириш ва ўқув жараёнини яхшилашга қандай эътибор берилмоқда?

ЖАВОБ: — Сиёсий таълим бўйича методика кенгаши пропагандист меҳнатини илмий ташкил этишни йўлга қўйди. Ой сайин ташкилотлардан олинаётган ахборотлар электрон ҳисоблаш машиналарида умумлаштирилмоқда. Унинг якунлари марксча-ленинча таълимни такомиллаштириш учун туртки бераётир. Кейинги икки йилда ана шундай таҳлил натижалари асосида уч марта илмий конференция, бир неча семинарлар ўтказилди. Илғор иш тажрибалари кенг оммалаштирилиб, камчиликларни тугатишга қаратилган чора-тадбирлар белгиланаётир.

Маълумки, ўқувнинг самарадорлигини ошириш пропагандистдан чуқур назарий тайёргарлик, юксак методик маҳоратга эга бўлишни тақозо этади. Машғулотлар олдидан пухта ҳозирлик кўриш, муҳокама учун тингловчиларнинг касб-кори, савиясибоп актуал мисоллар танлаш ниҳоятда муҳимдир. Семинарлар, сиёсий мактаб, университетлар машғулотлари юксак талаблар даражасида таъсирчан ўтказилиши партия ўқувида бош сиймо бўлган пропагандистнинг ғоявий ва ахлоқий сифатлари, назарий ва методик тайёргарлиги, ишга муносабатига кўп жиҳатдан боғлиқ.

Албатта, бу масъулиятли ишда сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари имкониятларидан кенг фойдаланилаётир. Пропагандистларни ортиқча топшириқлар билан банд қилиб қўйиш сингари яроқсиз практикага барҳам берилди. Идеология активининг сифат состави яхшиланмоқда. Ҳозир иш олиб бораётган пропагандистларимизнинг аксарияти назарий жиҳатдан яхши қуролланган, дунёқараши кенг кишилардир. Пропагандистларнинг 98 проценти олий маълумотли мутахассислардир. Улар орасида юздан ортиқ раҳбар ходим, 110 олим бор. Пропаганда ишига ўзининг бутун билими ва қалб қўрини бағишлаётган кишилар сафи тобора кенгаймоқда. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Физика-техника институти пропагандисти В. Чудаков, 247-мактаб пропагандисти В. Логиновалар ана шулар жумласидандир. Улар мавзулар чуқур ўзлаштирилиши, олинган билим кўникмаларидан амалий ишда кенг фойдаланилишига эришмоқдалар.

Тошкент шаҳар партия комитети ҳузуридаги кечки марксизм-ленинизм университети коммунистларни ғоявий камолотга етказишда муҳим восита бўлиб қолмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Тошкент шаҳар партия ташкилотида марксча-ленинча ўқув ва раҳбар кадрларнинг иқтисодий таълими тўғрисидаги қарори қабул қилинганидан буён 2500 киши ана шу университетда сабоқ олди. Уларнинг 90 проценти коммунистлар, 40 проценти раҳбар ходимлар эканлигини таъкидлаш ўринли, албатта.

САВОЛ: — Район партия комитети идеологик, сиёсий-тарбиявий ишдаги камчиликларни тугатиш борасида амалга ошираётган конкрет тадбирлар ҳақида сўзлаб берсангиз.

ЖАВОБ: — Коммунистлар ўртасида тарбиявий ишларни такомиллаштиришда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI ва XIX пленумларининг кўрсатмалари катта аҳамиятга эга бўлди. Район партия комитети ўз фаолиятини танқидий назардан ўтказмоқда. Раҳбар коммунистларнинг меҳнат коллективи тарбиясида шахсий иштироки бўйича талабчанлик кучайтирилди. Район партия комитетининг пленуми ва бюро мажлисларида уларнинг сиёсий-тарбиявий ишлардаги иштироки тез-тез эшитилиб борилмоқда. Атроф-муҳитни гидрометеорологик назорат этиш республика бошқармаси бошлиғи И. Аксарин, 105-мактаб директори О. Иноятовларнинг ҳисоботлари айниқса қизғин муҳокама этилди. Бу ҳисоботлар омма орасида олиб борилаётган сиёсий ишларнинг ленинча услуби ҳар бир раҳбар коммунистнинг ички эҳтиёжи бўлиб қолиши, фақат сўз билан эмас, айни вақтда амалий иш, инсон ҳақида конкрет ғамхўрлик қилиш, маънавий баркамоллик орқали тарбиялашда ёрдам бермоқда. «Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси, 11-қурилиш тресги коллективлари фаолияти тобора активлашиб бораётганлиги бугунги кунда ғоявий-тарбиявий иш — план топшириқлари ва мажбуриятларни ортиғи билан адо этишда муҳим омилга айланганлигини кўрсатиб турибди.

Тарбиявий иш узлуксиз жараён бўлиб, қунт ва сабот билан иш олиб боришни талаб этади. Масалага ижодий муносабатда бўлинган, ғоявий-тарбиявий ишлар ташкилотчилик ва сиёсий ишлар билан қўшиб олиб борилган жойларда ишлаб чиқариш кўрсаткичларини яхшилаш, ижтимоий ва меҳнат активлигини оширишга эришиш осонлашади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVII пленумида «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси фаолиятида сезиларли ўзгаришлар содир бўлаётганлиги таъкидлаб ўтилди.

Аммо, ҳануз идеология ишини ҳар томонлама кучайтириш ҳақидаги талабни айрим раҳбар ходимлар, коммунистлар тўла тушуниб етмаётганга ўхшайдилар. «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг директори бўлиб ишлаган М. Каримжонов ишдаги қатор камчиликлари, тарбиявий ишларда рўй бераётган нуқсонлар учун қаттиқ жазоланди. Тажриба шундан далолат бермоқдаки, раҳбарлар орасида ғоявий-тарбиявий ишларда қатнашмайдиган, ҳатто ўзининг ғоявий даражасини мунтазам ўстириб боришни кераклигини тан олмайдиган кишилар ҳам учраб қолаётир. Айрим масъул ходимлар сиёсий ўқув машғулотларида қатнашишдан турли баҳоналар билан бўйин товлайдилар. Баъзи партия ташкилотларида марксча-ленинча таълимни такомиллаштириш, унинг самарадорлиги учун кураш расмиятчилик билан олиб борилаётир. Айрим қуйи партия ташкилотларида ғоявий-тарбиявий ишларни кучайтириш учун қулай шарт-шароит яратилмаётир, расмиятчилик, андозачилик, коллективлар олдида турган вазифалардан ажралиб қолиш фактлари учраб турибди. Район партия ташкилоти ана шу каби камчиликларга қарши қаттиқ кураш олиб бормоқда. Бу соҳадаги нуқсонларни бартараф этишда КПСС Марказий Комитетининг «Ривожланган социализмни такомиллаштириш ва КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми қарорлари асосида партиянинг идеология соҳасидаги иши» мавзуидаги Бутуниттифоқ илмий-амалий конференцияси тавсияларидан тўлароқ фойдаланишга ҳаракат қилмоқда.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● ЧИМКЕНТ

Областнинг ихтисослашган хўжаликлари тут кўчатларини ўтқазишга киришди. Кўчатлар ариқ, сув омборлари, йўл ёқаларига ўтқазилмоқда. Натижада шу йил кўчат учун экин майдони ажратмай тутзорларни 400 гектар кенгайтириш мумкин бўлади. Бута тутлар афзал кўрилмоқда. Улар баланд танали тутларга нисбатан тезроқ етилади, бир неча баравар сермаҳсул ва барг кесиш ишларини механизациялаш учун қулай.

● ПРЕНАЙ (Литва ССР)

Литва мелиораторлари Пренай райони деҳқонларига 500 гектар ер майдонини топширдилар. Далаларда ариқлар очилди, насос станциялари қурилди. Республикада экин-тикин мавсуми бошлангунича, 10 минг гектардан зиёд янгиланган ерларни ишга солиш мўлжалланади.

● КИШИНЕВ

Кишиневдаги «Плодсельхозмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи янгиланган СВК-3М маркали узум узадиган комбайнларни кўплаб ишлаб чиқаришга киришди. Синовлар янги машина сифатли эканлигини тасдиқлади. У бир кунда саккиз гектар токзордан 50 тонна узум узади ва бу ишда банд бўладиган 60 кишининг ишини бажаради.

(ТАСС).

МУРОСАСОЗЛИК

ёки Бахмал район партия комитетининг раҳбар кадрлар билан ишлашда принципсизликка йўл қўяётганлиги хусусида

Бюро мажлисида 5-механизациялашган кўчма колонна бошлиғи Ўрол Турсунбоевнинг коллективга раҳбарлик услубидаги нуқсонлар очиб ташланди. Бу тасодифий эмасди. У кўчма колоннага бошлиқ бўлди-ю, манмансираб кетди. Коллектив билан, жамоат ташкилотлари билан маслаҳатлашмай қўйди. Коммунистлар олдида бирон марта ҳам ҳисоб бермади. Кўчма колонна қурилиш-монтаж ишлари планини мунтазам бажармасада, Турсунбоев пинагини бузмасди.

У меҳнат коллективини қийин шароитдан олиб чиқиш, қурилишдаги мавжуд муаммоларни бартараф этиш борасида ташкилотчилик қобилиятини намойиш этолмади. Партия ташкилоти ўзбошимча бошлиққа икки марта ҳайфсан берди. Район партия комитетининг бюро мажлиси эндиликда бу ҳол билан муроса қилиб бўлмаслигини таъкидлади ва уни вазифасидан озод қилди.

Аммо район партия комитети меҳнат коллективларида ўз обрў-эътиборини йўқотиб қўйган, оммани бунёдкорлик ишларига илҳомлантириш, ташаббусни уйғотиш қўлидан келмаётган раҳбар кадрларга нисбатан доимо ана шундай муросасиз муносабатда бўляпти, деб айтолмаймиз.

«Узунбулоқ» совхозининг директори Номоз Норбоев хўжаликни планли асосда ривожлантириш, фан-техника янгиликларини, илғор тажрибаларни қўллаш ҳисобига план-топшириқларини ошириб бажариш йўлидан бормай, балки қандай қилиб бўлса ҳам топшириқни «қойиллатиш» ишқибози сифатида иш кўрди. Қўл остида ишлаётган кадрларни ҳам ана шу руҳда «тарбиялаш»га интилди.

1983 йилда хўжаликдан давлатга топширилган гўштнинг 37 проценти аҳолидан сотиб олинган мол ҳисобига тўғри келди. 1984 йили ҳам Н. Норбоев раҳбарлигида бу «илғор усул» кенг қўлланилди. Касса тартиби қўпол равишда бузилиб, бригада бошлиқлари қўлига 503 минг сўм пул бериб қўйилди. Улар хўжалик молини боқиб, семиртириб гўштга топшириш ўрнига, қўлларига пул чанглаллаб бозордан мол харид қилиш билан шуғулландилар.

Бу ишларни кўриб, хўжаликнинг моли борми ёки чиндан ҳам давлатга гўшт топшириш қоғозда бажарилиб келяптимикан, деган хаёлга боради киши. Афсуски, совхозда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумида кескин қораланган «товарсиз операциялар» авж олиб кетганди. Ўтган йили октябрь ойида ўтказилган текширишда хўжаликда 77 бош қорамол, 471 бош қўй-эчки етишмаслиги, ҳотамтойлик билан бригада бошлиқларига тарқатилган 503 минг сўм пулдан 20 минг сўми ҳали кассага қайтарилмаганлиги маълум бўлди.

Бунинг оқибатида хўжаликда қорамолларни семиртиришда пландан ошиқча озуқа сарфланди. Натижада бир центнер гўштнинг таннархи планда белгиланганидан 312 сўм кўпайиб кетди. Хўжасизлик билан иш юритиш натижасида бу соҳадан мўлжалланган 100 минг сўм фойда олиш ўрнига аксинча 406 минг сўм зарар кўрилди. Хўжалик давлатдан 5 миллион 295 минг сўм қарз бўлиб қолди. Хўжаликни иқтисодий ва молиявий жиҳатдан танг аҳволга солиб қўйган Н. Норбоев виждони олдида ҳисоб бериб ўтирмай, шахсий манфаатларини ўйлайдиган бўлиб қолди, ҳашаматли кошона қуришга берилиб кетди.

Норбоевнинг ўзбошимчалигини район раҳбарлари ҳам билишарди. Район партия комитетининг бюро мажлисида хўжаликни бошқаришдаги хатоликлари, хизмат вазифасига совуққонлиги, шахсий манфаати кетидан қуваётганлиги учун унга ҳисоб варақасига ёзиш шарти билан ҳайфсан берилди.

Коллективни нотўғри йўлдан бошлаётган, коммунист деган шарафли номга доғ тушираётган шахс учун бу жазо ёш болани «хап санимми» дея қўрқитишдек гап эмасми? Ахир, ана шундай нопок йўлга кирган кишилар учун жиддийроқ чора кўриш лозим эмасмиди?

Кўп ўтмай район партия комитетига совхоз ишчилари Н. Бердиёров, А. Ҳидировлар директор ўз мансабини суиистеъмол қилаётганлиги ҳақида шикоят қилдилар. Ишчиларнинг қалбидан чиққан бу сўзлар райком бюроси фаолиятидаги принципсизликнинг зудлик билан олдини олишга жиддий эслатма бўлди. Шикоятни текшириш натижалари аввал бошланғич партия ташкилотида, сўнгра эса район партия комитетининг бюросида кўриб чиқилди. Фактлар тасдиқланди. Аммо бюро аъзолари Н. Норбоевга уч ой илгари ҳайфсан берилганлиги сабабли бу гал уни огоҳлантириб қўйишди, холос. Ахир бу муросасозликнинг ўзгинаси эмасми? Область қишлоқ хўжалик бошқармаси, «Заготживпром» ҳамда қоракўлчилик совхозлари трестининг бирлашган кенгашида «Узунбулоқ» совхозининг директори Н. Норбоев юқорида баён қилинган камчиликлари учун ишдан олинмаганида, билмадик, райком, унинг секретарлари А. Ҳакимов, С. Маллаев, Л. Ҳайдарова ўртоқлар, бюронинг бошқа аъзолари бу масалада қачонгача келишувчанлик қилишарди?

«Партия XXII съезди» совхозига узоқ йиллардан бери директорлик қилиб, хўжалик равнақига ўзига яраша улуш қўшиб келган Сайфуддин Зиёдуллаев ҳақида ҳар хил миш-мишлар тарқалди: «Зиёдуллаев омбор мудири П. Сулаймонов билан шерикликка дон ўғирлаб сотганмиш. Ўғлини ҳарбий хизматдан олиб қолишга уринганмиш. Энди унга жиддий чора кўрилармиш». Лекин бу гаплар тарқалганига анча бўлса-да, С. Зиёдуллаев ҳамон ўз ўрнида ишлаб турибди.

Хўш, бўлмаса, бу гап-сўзлар қаёқдан чиқди?

Гап шундаки, ўтган йили 5 август куни район партия комитети бюро мажлисида худди юқорида айтилган хатти-ҳаракатлари учун С. Зиёдуллаевга ҳисоб варақасига ёзиш шарти билан ҳайфсан берилган эди. Бироқ бу масала бошланғич партия ташкилотида кўрилмай, хўжалик коммунистлари огоҳ этилмай, «миш-миш»ларга айланиб кетди. Райком бюросида ҳайфсан олган «Партия XXIV съезди» совхозининг 2-бўлими бошқарувчиси О. Эргашев, «Узунбулоқ» совхози бош бухгалтери Ражаб Мамазиёев, 5-механизациялашган кўчма колонна бош инженери О. Бекбўтаев каби коммунистларнинг фаолияти ҳам бошланғич партия ташкилотида муҳокама қилинмади. Ўтган йили райком бюросида партиявий жазо олган 11 раҳбар ходимдан фақат уч нафарининг фаолиятигина бошланғич партия ташкилотида муҳокама этилган холос.

Тўғри, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан сўнг райондаги бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлиги, коммунистларнинг активлиги бирмунча ошди. Пленумда таъкидланганидек, ҳамма ерда жиддий ўзаро талабчанлик, хизмат вазифасини суиистеъмол қилиш, хотиржамлик, манманлик, турмушда учраётган нотўғри хатти-ҳаракатларга қарши қатъий кураш сезиларли кучайтирилди. Аммо, юқорида келтирилган фактлар райкомнинг бу борадаги фаолияти ҳали ҳам қониқарсиз аҳволда эканлигини кўрсатмоқда. Район партия комитети кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйишда йўл қўйилган хатоликларни тезда бартараф этиш чораларини кўрмаётир. Амалпараст, давлат мулкини талонторож қилувчи, хўжасизлик ва бош-бошдоқликни авж олдирувчи раҳбар шахсларга нисбатан муросасозлик қилинмоқда. КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумларида таъкидланганидек, социал-иқтисодий ривожланишда, моддий фаровонликни оширишда меҳнат коллективларига омилкорлик билан бошчилик қилаётган раҳбар кадрларнинг роли бекиёсдир.

Кадрлар билан ишлаш партия ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидан бири бўлиб қолди ва шундай бўлиб қолаверади. Бахмал район партия комитети кадрлар билан ишлашда давр талаблари асосида фаолият кўрсатиши лозим. Бунинг учун эса райкомнинг ва бошланғич партия ташкилотларининг фаолиятидаги эски иш услуби ва методларидан қатъиян воз кечиш, масалага Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI ва XIX пленумларининг талаблари нуқтаи назаридан ёндашиш керак.

Т. МАҚСУДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

АХДП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИ МАЖЛИСИ

◆ КОБУЛ. Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг бу ерда бўлиб ўтган мажлисида АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг Раиси Б. Кармал миллий маориф системасининг аҳволи ва уни ривожлантириш тўғрисида доклад қилди. У маорифни ривожлантириш ва такомиллаштириш масалалари доимо АХДП билан АДР Революцион ҳукуматининг диққат марказида турганлигини қайд этиб ўтди. Апрель революциясидан кейин, деб уқтирди Б. Кармал, мамлакатда мактаблар тармоғини кенгайтириш ва мактаб ёшидаги барча болаларни ўқишга жалб этиш, ўқув программаларини миллий ривожланиш эҳтиёжларига энг кўп даражада яқинлаштириш мақсадида таълим системасини қайта ташкил этиш юзасидан зарур чора-тадбирлар кўрилмоқда. Афғонистон раҳбари қайд этиб ўтганидек, шу билан бирга бу соҳада биринчи навбатда империализм ва реакция кучлари революцион Афғонистонга қарши олиб бораётган эълон қилинмаган уруш давом этаётганлиги сабабли ҳали қийинчиликлар мавжуддир.

(ТАСС).

ИККИ ДУНЁ—ИККИ ТУРМУШ

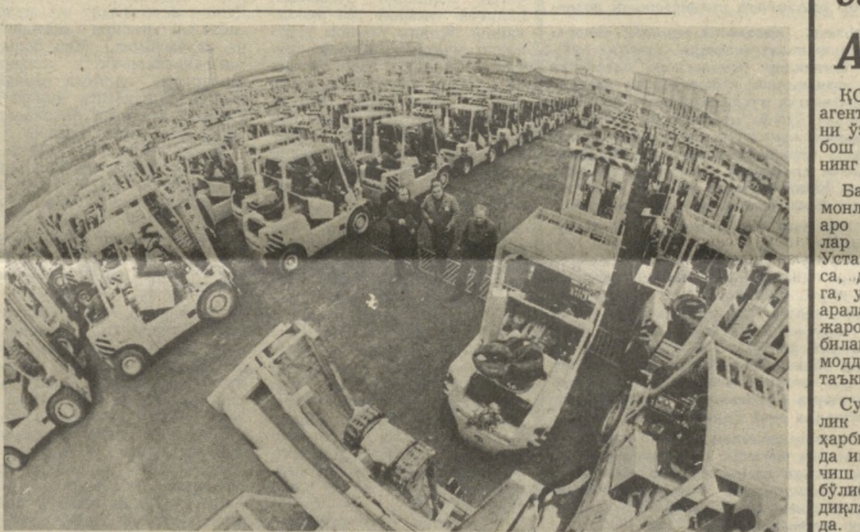

СОЦИАЛИЗМ ШАРОФАТИ:

ҲАМКОРЛИК

◆ «Рекорд» машинасозлик комбинати Пловдив шаҳрида жойлашган. Бу ерда йирик мотокар машиналари ишлаб чиқарилади. 15 тоннагача юк кўтарадиган машиналарнинг шуҳрати Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ўртасида кун сайин ортиб бораётир.

Корхона коллективи янги моделдаги мотокарларни яратиш устида изланиш олиб бормоқда. Янги машиналар замонавий талабларга мос бўлади ва ишлаб чиқаришнинг турли соҳасида қўлланилади. Қуввати 200-320 от кучига эга бўлган двигатель билан жиҳозланган янги машиналар қатор афзалликларга эга. Улар 20 тоннадан 40 тоннагача бўлган юкни кўтара олади.

Болгария Халқ Республикасининг бу етакчи корхонаси маҳсулотларининг асосий қисми Совет Иттифоқига жўнатилади.

Суратда: тайёр техника жўнатилиш олдида.

В. Садчиков фотоси (ТАСС).

КАПИТАЛИЗМ КУЛФАТИ:

ҲАРБИЙ РЕЖИМГА ЁРДАМ

◆ Вашингтон маъмурияти Марказий Америкадаги давлатларнинг ички ишларига аралашиш сиёсатини актив олиб бораётир. Айниқса, Сальвадор режимига кўрсатилаётган иқтисодий ва ҳарбий ёрдам кун сайин ортмоқда. Бу йил америкалик ҳомийлар Сальвадор режими учун 557 миллион доллар пул ажратишни кўзда тутишган.

«Нью-Йорк таймс»нинг хабарига кўра, Қўшма Штатлар Сальвадорда ўзлари расмий равишда эътироф этганларидан икки баравар кўп ҳарбий «маслаҳатчи»ларни ушлаб турибди. Яқинда Дуарте режими Вашингтондан жанговар вертолёт ва самолётларнинг янги туркумини олди. Улар йирик калиберли пулемётлар ва энг замонавий асбоблар билан жиҳозланган. Бу қурол-яроғлар тинч аҳолига қарши жазо операцияларида ишлатиляпти. Мамлакатда аҳоли ҳарбий режимдан азият чекмоқда. Ўтган йили америкалик «маслаҳатчи»лар ёрдамида 2233 тинч киши ўлдирилди. Бу жабр-зулм сиёсати туфайлидир.

Суратда: америкалик ҳарбий «маслаҳатчи»лар Сальвадорда.

(ТАСС фотохроникаси).

АРГЕНТИНА КОММУНИСТЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

◆ БУЭНОС АЙРЕС. Аргентина Коммунистик партияси ташкил этилгандан буён ўтган 67 йил мобайнида биринчи марта АКП ўз программасини ва коммунистлар олдида турган вазифаларни радио орқали мамлакат аҳолисига тушунтириб бериш ҳуқуқини олди.

АКП Бош секретари Атос Фава «Эксельсиор» радиостанциясининг каналлари орқали халққа қилган биринчи мурожаатида партиянинг фаолияти мамлакатда демократияни мустаҳкамлашга, социал адолат ҳамда миллий озодлик учун курашда ишчилар синфи билан халқ оммасини жипслаштиришга кўмаклашиши лозим эканлигини уқтириб ўтди.

Аргентина Компартияси узоқ йиллар мобайнида яширин шароитда ёки ярим ошкора ҳолатда иш кўриб келди, деб таъкидлади АКП раҳбари. Аммо у ҳеч қачон халқ билан жонли алоқани узгани йўқ. Партиянинг мамлакат сиёсий турмушидаги роли ва омма ўртасидаги обрў-эътибори муттасил ортиб бормоқда. Бугунги кунда АКП меҳнаткашларнинг турмуш шароитларини яхшилаш учун актив курашмоқда. Халқаро майдонда у тинчтотув яшаш принципларини қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқда, тинчлик учун, термоядро ҳалокати хавфига қарши курашга катта ҳисса қўшмоқда.

(ТАСС).

СУДАНДАГИ АҲВОЛ

ҚОҲИРА. (ТАСС). МЕНА агентлиги Суданда ҳокимиятни ўз қўлига олган мамлакат бош ҳарбий қўмондонлигининг баёнотини тарқатди.

Баёнотда Судан икки томонлама, регионал ва халқаро хартияларга, шартномалар ҳамда битимларга, БМТ Устави моддаларига, айниқса, давлатлар суверенитетига, уларнинг ички ишларига аралашмасликка ҳамда можароларни тинч воситалар билан ҳал этишга таалуқли моддаларига содиқ эканлиги таъкидланади.

Судан ўзининг қўшилмаслик принципларига ҳамда ҳарбий блоклар ва гуруҳларда иштирок этишдан воз кечиш принципларига содиқ бўлиб қолаётганлигини тасдиқлайди, дейилади баёнотда.

Ҳужжатда Судан Араб мамлакатлари иттифоқи ва Африка Бирлиги Ташкилоти уставларига мувофиқ ўз мажбуриятларини бажаришга интилаётганлиги, фаластинлик араб халқини қатъиян қўллаб-қувватлаши ҳамда унинг даҳлсиз ҳуқуқларини, шу жумладан ўз тақдирини ўзи белгилаш ва ўзининг мустақил давлатини барпо этиш ҳуқуқини таъминлашга ёрдам бериши айтилади.

МЕНА агентлиги ички сиёсий проблемаларга оид баёнотни ҳам эшиттирди. Бу баёнотда аввалги ҳокимиятнинг экономика, сиёсат соҳалари ва социал соҳадаги барча оқибатларини бартараф этиш, шунингдек миллий ҳаракатлар хартиясини тайёрлаш асосий мақсадлар сифатида айтиб ўтилган. Бу хартия мамлакатнинг тўла мустақиллигини ҳамда унинг миллий бирлиги сақлаб қолинишини, матбуот ва фикр билдириш эркинлигини, шахснинг асосий эркинликлари ва дин эркинлигини, сиёсий турмуш демократлаштирилишини кўзда тутади.

Суданнинг янги раҳбарлари мамлакатда эркин ва мустақил сайлов ўтказилишини гарантиялайдиган демократик иқлим яратиш зарурлиги тўғрисида гапирдилар. Раҳбарлар аввалги ҳокимиятни ҳарбий режим билан алмаштиришга интилмаётганларини таъкидладилар. Ҳарбий режим халқни сиёсий ҳуқуқларидан маҳрум этади.

Хартумдан олинган хабарларга кўра Судандаги вазият тобора нормаллашиб бормоқда. Мамлакатдаги бир қанча катта-катта касаба союз бирлашмаларининг ишчи ва хизматчилари, шу жумладан нефтчилар, тўқимачилар, алоқа ходимлари забастовкалар тўхтатилганлигини билдирдилар. Аввалги маъмурларнинг энг зарур моллар нархини кескин ошириш тўғрисидаги қарори забастовкаларга сабаб бўлган эди. Темир йўл транспорти бошқармаси яна ўз ишини бошламоқда. Врачлар, журналистлар, Судан телевидениеси ва радиосининг ходимлари ҳозирдаёқ ишга киришдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорлари қандай бажарилмоқда?

БОШҚАРУВНИНГ МУҲИМ БЎҒИНИ

МЕҲНАТ ва бошқарувни ташкил этишни такомиллаштириш, ресурсларни ишлаб чиқаришга активроқ жалб қилиш экономика тараққиёти одимларини жадаллаштириш имконини беради. Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XIX пленумлари ана шунга асосланиб, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, хилларини кўпайтириш, янгилаш, сифатини яхшилашни энг муҳим вазифа қилиб қўйди. Бу — партия ва ҳукуматимиз халқ фаровонлигини ошириш ҳақида қатъият билан иш олиб бораётганлигининг яна бир ёрқин ифодаси.

Партия ҳозир халқ хўжалигини интенсив ривожлантириш изларига ўтказишда ҳал қилувчи бурилишга эришиш масаласини олға суряпти. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил 11 мартда бўлиб ўтган навбатдан ташқари Пленуми **бу вазифани муваффақиятлироқ ва тезроқ ҳал этиш учун хўжалик механизмини ва бутун бошқарув системасини бундан буён ҳам сабот билан такомиллаштириш зарурлигини алоҳида таъкидлади. Шу йўлдан бориб, энг мақбул ечимларни танлаб олиш, социалистик хўжалик юритишнинг энг асосий принципларини ижодий қўллаш муҳим аҳамиятга эгадир.**

Социалистик хўжалик юритиш принципларига қатъий амал қилиниши натижасидагина ишлаб чиқаришнинг ҳамма бўғинларида самарадорликни кескин кўтариш, корхоналар коллективларининг пировард иш натижаларидан манфаатдорлигини ошириш мумкин. Бунинг учун ишлаб чиқаришнинг катта-кичиклигидан қатъи назар, унинг барча бўғинларида меҳнатнинг аниқ-пухта ташкил этилишига, ускуналардан самарали фойдаланилишига эришиш лозим. Корхоналарнинг жойларда ташкил этилган филиаллари технология занжирининг муҳим бўғинларидан биридир.

Меҳнатга жалб қилинмаган ишчи ресурслари мавжуд бўлган кичик шаҳарларда, район марказларида ва қишлоқ аҳоли пунктларида йирик корхоналарнинг филиалларини қуриш кейинги вақтда республикада кенг ёйилиб бораётган, иқтисодий жиҳатдан асосланган илғор тажриба бўлиб, бу халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарувчи тармоқларни ривожлантиришда самарали йўналишлардан бири ҳисобланади. Йирик саноат корхоналари филиалларини бутун чоралар билан ривожлантириш, моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, уларнинг бугунги эҳтиёжларини қондириш борасида астойдил ғамхўрлик қилиш ҳозирги вақтда аҳолини кўпгина турдаги харидоргир моллар билан таъминлашни яхшилаш имконини беради.

Хўш, бугунги кунда республика корхоналари филиалларида аҳвол қалай?

Ҳозир республикада саноат корхоналари ва бирлашмаларнинг 350 дан зиёд филиали, цех ва участкалари ишлаб турибди. Улардан 112 таси Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат, 99 таси Енгил саноат, 11 таси Озиқ-овқат саноати министрликларига қарашли ва 29 таси машинасозлик корхоналарининг филиали ва участкаларидир. Ўн биринчи беш йилликда 70 та филиал, цех ва участкалар барпо этилди.

Машинасозлик корхоналари филиалларининг ташкил қилиниши бош корхоналарнинг имкониятларини оширди. Бу тармоқ филиалларида кўп меҳнат талаб қиладиган ва йирик ҳажмли маҳсулотлар ишлаб чиқариш кенгаймоқда. Шунинг эвазига бош корхоналарда анча мураккаб ускуналарни тайёрлашни ташкил этиш учун ишлаб чиқариш майдонлари бўшатиб беріляпти.

КИЧИК, ўртача шаҳарларда, район марказларида филиаллар фаолиятини активлаштириш катта афзалликларга эга. Улар саноатнинг иқтисодий потенциалини анча оширади, жойларда ҳунар-техника билим юртлари ташкил этиш шарт-шароитларини вужудга келтиради. Шаҳар аҳолисини, айниқса, ёшларни ижтимоий меҳнатга кенг жалб қилишга ижобий таъсир кўрсатади.

Республикада тайёрлаб чиқарилаётган товар маҳсулотнинг 2,9 проценти филиаллар ҳиссасига тўғри келяпти. Ана шу чоғроқ корхоналарда 45,2 минг киши — асосан маҳаллий ёшлар катта иштиёқ билан меҳнат қилмоқда. Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги корхоналари маҳсулотларининг 10,1 проценти филиалларда тайёрланмоқда. Бу кўрсаткич машинасозликда 6 процентдан кўпроқни ташкил этади. Тўқимачилик корхоналари филиалларининг ишга туширилиши билан калава тайёрлаш умуман 63,6 процент кўпайди, ип газлама тўқиб чиқариш 55,2 процент ортди. Бу маҳсулотларнинг учдан бир қисмидан кўпроғи филиалларнинг ўзида қайта ишланмоқда.

Корхоналарнинг жойлардаги бўлинмаларида устки трикотаж буюмларининг 77,7 проценти, ички трикотаж буюмларнинг 56,7 проценти, кийим-кечакларнинг 23,7 проценти, пойабзаллар, бошқа хил маҳсулотларнинг 13,6 проценти тайёрланадиган бўлиб қолди.

Республикамизда йирик корхоналар филиалларини бунёд этиш учун 350,8 миллион сўм капитал маблағ сарфланди. Енгил саноат, машинасозлик ва бошқа тармоқларнинг филиалларидан кўпчилиги замонавий лойиҳалар асосида қурилди, илғор техника ва технология жорий этилди. Филиалларнинг аксариятида лойиҳа қувватлари ўз вақтида ўзлаштирилди. Уларнинг кўпчилиги бир маромда ишлаб, белгиланган планларни бажаряпти. Тошкент тўқимачилик комбинатининг 1-тўқув филиали, Бухоро тўқимачилик комбинатининг Ғиждувондаги йигирувчилик филиалида қувватлардан яхши фойдаланилмоқда. Тикувчилик корхоналари филиалларининг бир қанчаси 90—95 процент қувват билан ишлаш даражасига етди.

Лекин шуни айтиш керакки, бир қанча филиалларда лойиҳа қувватларини ўзлаштириш суръатлари жуда ҳам суст. Айрим ҳолларда ускуналарнинг бекор туриши планлаштирилганидан 2—3 баравар ортиб кетяпти. Масалан, ускуналарнинг бекор туриши Бухоро тўқимачилик комбинатининг йигирув ишлаб чиқаришида 4 баравар, тўқувчилик ишлаб чиқаришида белгиланганидан 3 баравар ортиқ. Қорақалпоғистон ип газлама бирлашмаси филиалларида ускуналарнинг ишламай туриши нормадаги 5 ўрнига 32 процентгача етмоқда. Жиззах ип йигирув фабрикаси лойиҳадаги қувватнинг 41,1 проценти даражасидагина ишлаётганини нормал ҳол деб бўладими, ахир! Баъзи филиалларда қувватларни ўзлаштиришда эришилган даража ҳам сақланиб қолмаяпти. Андижон ип газлама комбинатининг Чувама филиалида шундай бўлди.

Таъкидлаш керакки, қатор филиалларда ҳамон етарли самарадорликка эришилаётгани йўқ. Баъзилари эса қувватлар тўла ўзлаштирилмаганидан зарар кўриб ишламоқда. Бунга технология ва меҳнат интизомининг бузилиши ҳам сабаб бўляпти. Бунинг устига филиалларнинг бир қисми, айниқса, машинасозлик корхоналари филиаллари мослаштирилган биноларга жойлашган. Улар унумсиз ва эски ускуналар билан жиҳозланган, деталларни қайта ишлашни охирига етказиш имкониятларига, асбобсозлик бўлимларига эга эмас. Шундай филиалларнинг тўла қувват билан ишлаши учун бош корхоналар зудлик билан тегишли ёрдам кўрсатишлари, зарур асбоб-ускуналарни вақтида ажратиб беришлари лозим. «Ташсельмаш» заводининг Сирдарё областидаги, «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Чортоқдаги, «Узбексельмаш» бирлашмасининг Пахтакордаги филиаллари ёрдамга муҳтож. «Узтекстильмаш» бирлашмасининг Гагарин шаҳридаги, «Узбекхлопкомаш» бирлашмасининг Урганч филиалларида ҳам аҳволни яхшилаш учун муҳим тадбирлар кўрилиши керак.

Филиалларда белгиланган лойиҳа қувватларининг тўла ўзлаштирилишига ремонт-механика хизматининг етарли даражада ривожлантирилмаганлиги ҳам ҳалақит беряпти. Бу, кўпинча, бош корхонадаги марказий устахоналарнинг кам қувватлилиги орқасида юз бермоқда. Ана шуларнинг ҳаммаси филиалларни эҳтиёт қисмлар ва зарур деталлар билан таъминлашда катта қийинчиликлар туғдираётир. Андижон ип газлама комбинатининг Қўрғонтепа филиалида эҳтиёт қисмлар танқислиги ва моторлар носозлиги важидан 17 йигирув, 66 та тўқув ускуналари ишламай турибди. Марҳамат филиалида қатор машина-ускуналар эҳтиёт қисмларга ёлчимаяпти. Пахтаобод филиалида машиналарнинг ярмиси, Пойтуғ филиалида 32 станок эҳтиёт қисмлар бўлмаганлигидан ишлатилмаяпти.

Республика йирик саноат корхоналари филиалларининг долзарб эҳтиёжлари ҳақида

МЕҲНАТ унумдорлиги— ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириб боришнинг муҳим шарти. Шунга қарамасдан филиалларда меҳнат унумдорлиги ҳамон паст. Бунинг устига штатдан ташқари ишчилар сақлашга йўл қўйилмоқда. Шунингдек, кадрлар қўнимсизлигини камайтиришнинг олди олинаётгани йўқ. Филиалларни ёш ишчилар билан мустаҳкамлаш чораларини кўришга бефарқ қаралмоқда. Ҳунар-техника билим юртларини битириб чиққан, тегишли малакага эга ёшларни филиалларга жалб қилиш яхши самаралар беришини тажриба кўрсатиб турибди. Лекин бунга на филиалларнинг, на бош корхоналарнинг раҳбарлари аҳамият беряпти.

Яна бир масала — филиаллар қурилишида самарадорлик ҳисобга олинмаётганлигидир. Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги корхоналарининг 11 филиали мавжуд. Тармоқда шу беш йилликда иккитагина филиал очилди. «Ферганахлеб» бирлашмасининг Ҳамза посёлкасидаги ва «Каршихлеб» бирлашмасининг Баҳористон шаҳридаги филиаллари ишга туширилди. Лекин бу филиаллар тезда оёққа туриб кетолмаяпти. Улар ривожланмаётганлигининг биринчи сабаби филиалларни ташкил этиш вақтида бамаслаҳат иш кўрилмаганлигидир. Кичик ва ўртача шаҳарларда «Ўзбекбирлашув» ва республика Маҳаллий саноат министрлигининг бирмунча тараққий этган нон ва нон маҳсулотлари, кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган цех ва участкалари тармоғи мавжуд бўлса-да, Озиқ-овқат саноати министрлиги йўли билан ҳам худди шундай маҳсулот тайёрловчи филиаллар барпо қилинди. Техникавий базаси ночор бундай камқувват корхоналар қураверйш иқтисодий жиҳатдан зарар келтирмоқда. Уларнинг инженерлик тармоқлари ва иншоотлари ҳам мукаммал эмас.

Маҳсулот турларини муттасил янгилаш ва сифатини ошириш масалалари биринчи ўринга қўйилмоқда. Сифат — ҳозирги кунда аҳолини моллар билан таъминлаш бутун проблемасининг ўзагидир. Сифат масаласи ҳар бир ишчи, мутахассис ва раҳбар кадрнинг доимий диққат-эътиборида бўлиши лозим. Маҳаллий партия, совет, касаба союз ташкилотлари халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарувчи коллективлар куч-ғайратларини сифат кўрсаткичларини яхшилашга қаратишлари зарур.

Бугунги харидор магазинларга кирганида ўнни кўриб бирини танлайди. Шунинг учун филиалларда тайёрланаётган маҳсулотларнинг техникавий жиҳатдан мукаммал, сифатли бўлишига эришиш зарур. Кузатувларнинг кўрсатишича, қатор филиаллар тайёрлаб чиқараётган маҳсулотларнинг сифати паст. Буюмларнинг турларини янгилаш юзасидан ишлаб чиқилган тадбирлар вақтида амалга оширилмаяпти. Стандарт талабларига мос бўлмаган маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳамон давом этмоқда. Ҳамма филиалларда ҳам ишлаб чиқариш лабораториялари ташкил қилинган деб бўлмайди, мавжудлари эса зарур асбоб-ускуналар билан таъминланмаган. Натижада хом ашё ва тайёр маҳсулотнинг сифати ҳар жиҳатдан пухта текширувдан ўтказилаётгани йўқ.

Сифатни таъминлашнинг бошқа масалалари ҳам бор. Бош корхоналар бунга жиддий эътибор беришлари керак. Бир қанча филиалларда техника назорати бўлимлари тегишли штатлар билан тўлдирилмаган. Бундай бўлимларда ишлаётган айрим кишилар зарур техникавий малакага эга эмас. Шу сабабдан ҳам Қарши тикувчилик фабрикасининг Китоб филиалида текширилган маҳсулотларнинг ҳаммаси брак деб топилди. Давлат стандартлари Ўзбекистон бошқармаси ва республика Савдо министрлиги ҳузуридаги Давлат сифат инспекцияси мутахассислари жойларда бўлиб, маҳсулот сифати юзасидан жиддий эътирозлар билдирмоқдалар. Чирчиқ, Самарқанд, Андижон пойабзал фабрикаларида текшириб кўрилган ҳар икки жуфт пойабзалнинг биттаси стандарт талабларига жавоб бермади.

ИШЛАБ чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, эҳтиёт қисмлар етишмаслиги сабабли ускуналарнинг бекор туришини бартараф этиш юзасидан корхоналар филиаллари раҳбарларининг масъулиятини ошириш чоралари кўрилмоқда. 1985 йил 1 январдан бошлаб районларда бош корхоналарнинг ҳисоботларини қабул қилиш вақтида филиалларда планлар бажарилишини назарда тутиш қоида қилиб қўйилди. Филиалларнинг раҳбарлари ҳар бир участкада техникадан фойдаланиш талабларига қатъий амал қилиниши устидан назоратни кучайтиришлари лозим.

Халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларининг филиалларни ривожлантириш соҳасидаги фаолияти активлаштирилиши зарур. Маҳаллий Советлар бош корхоналар билан биргаликда филиалларда муқим коллективларни вужудга келтиришда, план ҳамда социалистик мажбуриятлар бажарилиши учун тегишли шарт-шароит яратишда яқиндан амалий ёрдам кўрсатишлари керак. Давлат, меҳнат, технология ва ижро интизоми коллективнинг ҳар бир аъзоси томонидан қатъий бажарилишига эришиш шарт.

Корхоналар иш самарадорлигини ошириш учун ҳамма жойда зарур чоралар кўрилиши бугунги куннинг долзарб вазифаси қилиб қўйилмоқда. Филиаллар қурилишини лойиҳалаш вақтида комплекслилик масаласи алоҳида назарда тутилиши — филиаллар таркибида ремонт-механика хизмати, социал-маданий ва маиший объектлар, уй-жой ва болалар муассасалари ҳам бўлиши ҳисобга олиниши муҳимдир.

Корхоналар филиалларини ривожлантириш соҳасида амалга оширилаётган ишларга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI ва XIX пленумлари талаблари асосида баҳо берилса, қатор тадбирлар кўрилаётган бўлишига қарамай, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришдаги камчиликлар сусткашлик билан тугатилаётганлигини кўрамиз. Маҳсулот сифатини ошириш, турларини янгилашга дуруст эътибор берилмаяпти. Харидор фақат қулай ва пухта буюмларнигина эмас, шу билан бирга хушбичим, чиройли ва арзон молларни ҳам харид қилгиси келади.

Бу соҳада ибрат олса арзигулик намуналар бор. **Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети яқинда Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Қўқон пойабзал фабрикаси коллективларининг эксперимент тариқасида потоклар ташкил этиб, замонавий, юқори сифатли модадаги чиройли маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш соҳасидаги тажрибасини маъқуллади. Тегишли министрликлар, маҳаллий партия ва совет ташкилотлари энг яхши тажрибаларни кенг жорий этиш, филиалларни ривожлантиришга сарфланган капитал маблағлар самарадорлигини ошириш учун жойларда ташкилотчилик, сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтиришлари зарур.** Бу эса халқ фаровонлигини ошириш, унинг талаб ва эҳтиёжларини қондиришдан иборат шарафли вазифани — ўн биринчи беш йиллик якунловчи йилида республикада пландан ташқари 1,5 миллион метр ип газлама ва шойи газлама, 110 минг дона трикотаж буюмлар, 1 миллион сўмлик мебель тайёрлаб чиқаришга муносиб ҳисса бўлиб қўшилади.

Хуллас, филиаллар — ишлаб чиқаришни бошқаришнинг муҳим ва ҳал қилувчи бўғини. Бутун мамлакат КПСС XXVII съездига тайёргарлик кўраётган ҳозирги кунда мусобақа қатнашчиларининг диққат-эътибори партия ўртага қўяётган вазифаларни муваффақиятли адо этишга, филиаллардаги аҳволни яхшилаб боришга, уларни ташкилий ва техникавий жиҳатдан мустаҳкамлашга, имконият ҳамда резервлардан ҳамма ерда самарали фойдаланишга қаратилиши лозим.

Транспорт конвейери — «Совет Ўзбекистони» назоратида

ПАНД БЕРАЁТГАНЛАР

Ҳамкорлик талабларига қатъий амал қилиш лозим

Ҳамкорликда ҳикмат кўп. Умумий ишда коллективларнинг бир-бирини қўллаши катта иқтисодий самаралар бериши тажрибада кўп марта тасдиқланган. Темир йўл билан ҳамкорлик қилаётган қатор корхона ва ташкилотлар юкларни вақтида ортиб, белгиланган муддатларда тушириб олмоқдалар. Шу йўл билан улар вагонлар оборотини тезлаштиришга ҳисса қўшяптилар.

Кейинги кунларда республика территориясидаги қатор станциялар ва корхоналарга кириш йўлларида бўшатилмаган вагонлар сони қисқарди. Андижон, Наманган, Қашқадарё областларида 4 апрелда бирорта ҳам юкли вагон нормадан ортиқ туриб қолмади.

Лекин ҳамкорлик талабларига тўла амал қилинмаган жойларда аҳвол ҳамон яхши эмас. Ўрта Осиё темир йўлининг республикамиз территориясидаги станцияларида бир кеча-кундузда 110 вагон белгиланган нормадан кўп турди. Жиззах областидаги корхона ва ташкилотлар темир йўл ишига панд бермоқдалар. Областдаги станциялар ҳамда корхоналарга кириш йўлларида ўз вақтида юки туширилмаган вагонлар 25 тани ташкил этди. Самарқанд ва Навоий областларида ҳам 15-16 тадан вагон бўшатилмай қолди. Тошкент областида 4 та ва Бухоро областида бир вагоннинг юки туширилмади.

Айрим корхона ва ташкилотлар вагонлар оборотини тезлаштиришга жиддий ғов бўлиб турибдилар. «Узсельхозхимия»нинг маҳаллий ташкилотлари вагонлардан фойдаланиш интизомини бузмоқдалар. Улар ўнта вагонни вақтида бўшатмадилар. Нукус станциясида ускуналар ортилган 5 вагон нормадан анча кўп туриб қолди. Ержар станциясида 5 вагон минерал ўғит Оқолтин район «Сельхозхимия» бошқармаси томонидан икки кунда ҳам туширилмади.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги ташкилотлари вагонлар умрини бекор ўтказишга ҳамон барҳам бермаяптилар. «Джизакстрой»нинг 346-механизациялашган кўчма колоннаси 11 вагон майдаланган тошни 2-3 кунда ҳам тушириб олмади.

Улуғбек станциясида кўмир ортилган 3 вагон бир неча кун қаровсиз ётди. Самарқанд ғишт заводи вагонларни вақтида бўшатишни ўйлаб ҳам кўрмади. Бўлмаса шу юк 2 апрелдаёқ туширилмасмиди. 3 апрель куни Қувасой шиша идишлар заводига 5 вагон сода келди. Бироқ у ҳам белгиланган муддатда тушириб олингани йўқ.

Темир йўлдан фойдаланувчи корхона ва ташкилотлар ўз зиммаларидаги бурчни сидқидилдан бажаришлари керак. Акс ҳолда вагонлардан фойдаланишда ўзибўларчиликка йўл қўйилади. Республикадаги саноат корхоналари ўз маҳсулотларини тегишли жойларга вақтида етказиб бериш учун ҳар куни вагон сўраб турибди. Бироқ бўш вагонларни қаердан олиш мумкин. Вагонлар эса, юқорида таъкидлаб ўтилганидек, юки туширилишини кутиб нормадан ортиқ бир неча кунлаб станцияларда, корхоналарга кириш йўлларида бекор туриб қолмоқда.

ВАЗИФА —ҲАМКОРЛИК ТАЛАБЛАРИГА ҚАТЪИЙ АМАЛ ҚИЛИШДАН ИБОРАТ. ҲАМКОРЛИК МУСТАҲКАМЛАНИБ БОРГАН САРИ ВАГОНЛАР ОБОРОТИ ТЕЗЛАШИБ, ЮК ОРТИШ-ТУШИРИШ ИШЛАРИ ЖАДАЛЛАШАВЕРАДИ. БУНИНГ УЧУН ТЕМИР ЙЎЛДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ КОРХОНА ҲАМДА ТАШКИЛОТЛАР ЗИММАЛАРИДАГИ БУРЧЛАРИНИ ИЗЧИЛ БАЖАРИШЛАРИ — ВАГОНЛАРНИ ВАҚТИДА БЎШАТИБ БЕРИШ ТАДБИРЛАРИНИ КЎРИШЛАРИ КЕРАК.

Ж. ҚОСИМОВ.

МУХБИРИМИЗ БОНГ УРАДИ

БАҲОНА ТОШ БОСМАЙДИ

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ ХЎЖАЛИКЛАРИДА ЧОРВА МОЛЛАР МАҲСУЛДОРЛИГИНИНГ ПАСАЙИБ КЕТИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙИЛМОҚДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIX пленумида муҳим ҳаётий масалалар ўртага ташланди. Унда кадрлар билан ишлаш, уларнинг билим савиясини ошириш, топширилган ишга масъулият билан қараш ҳиссини кучайтириш, айни пайтда бошқа тармоқларда бўлгани каби қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам учраб турувчи баъзи кўзбўямачиликлар, ўзибўларчилик, лоқайдлик, сансалорлик, алдамчилик, қўшиб ёзиш сингари иллатларга бутунлай барҳам бериш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш вазифалари белгилаб берилди. Бу вазифаларни оғишмай амалга ошириш ҳар бир хўжалик коллективининг муқаддас бурчидир.

Аммо Сурхондарё областининг қатор колхоз ва совхозларида бу масалага етарли эътибор берилмаяпти. Натижада жойларда чорва маҳсулотлари тайёрлаш мутлақо қониқарсиз аҳволда. Айниқса, сут етиштиришда жиддий нуқсонлар мавжуд. Хўжаликлардаги соғин сигирлардан сут олиш илгариги йилларга нисбатан анча камайиб кетди. Буни қуйидаги фактлардан ҳам кўрсак бўлади. Шу йилнинг биринчи кварталида сигирлардан ҳар куни соғиб олинган сут миқдори 3-3,5 килограммдан ошмади. Қумқўрғон районидаги «Москва» колхозининг биринчи фермасида ҳар бош сигирдан кунига атиги 2,9-3 килограммдан сут олинаётганлигини қандай баҳолаш мумкин?

Шу райондаги «Партия XXVI съезди» совхозида эса ҳар бир сигирдан кунига 3,2-3,5 килограммдан, райондаги 1665 бош сигирдан эса кунига ўртача 4,8-5 килограммдан сут соғиб олиняпти. Шўрчи, Шеробод, Бойсун, Олтинсой районларида ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

Юқорида қайд қилинган хўжаликлар ва районларда маҳсулдорликнинг камайиб кетишига сабаб нима? Аввало, бу жойларда сигирлар парваришига масъулиятсизлик билан қаралмоқда. Барча фермаларда соғин сигирларга бериладиган озуқа рационлари кўзга кўринадиган жойларда йирик ҳарфлар билан ёзиб қўйилган. Рацион бўйича ҳар бош соғин сигирга бир кеча-кундузда 10 килограмм силос, 7 килограмм сенаж, 5 килограмм лавлаги, 10 килограмм атала, 5 килограмм аралаш омухта ем ва озуқа тайёрлаш цехида ишланиб, буғланган 10 килограмм беда-сомон аралашмаси берилиши керак. Аслида эса жониворларга 10-15 килограмм сомон ва майдаланмаган дағал хашакдан бошқа озуқа берилмайди. Шундай бўлгач, улардан қандай қилиб мўл маҳсулот олиш мумкин? Шу сабабли ҳам область бўйича ҳар бош соғин сигирдан олинаётган сут кунига ўрта ҳисобда 5 килограммдан ошмаяпти.

Бунинг устига, механизмларни ишлатиш, озуқаларнинг сифатли бўлишига эришиш учун озуқа цехларидан унумли фойдаланиш, чорвадорлар меҳнатини рағбатлантириш каби муҳим ишлар ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилмоқда. Кўпчилик колхоз ва совхозлардаги атала тайёрлайдиган агрегатлар ва озуқа цехлари турли асоссиз баҳоналар билан ишлатилмай турибди. Бойсун районидаги хўжаликларда 26 озуқа цехидан 7-8 таси, Қумқўрғон районида 28 цехдан 10 таси ҳеч қандай сабабсиз ишлатилмаяпти. Термиз районидаги 31 та озуқа цехидан 10 таси бекор турибди. Бундай кўнгилсиз аҳволни бошқа хўжаликларда ҳам учратиш мумкин.

Чорвачиликни юксалтиришга даъват этилган кишилар давр янгича ишлашни тақозо қилаётганини тушуниб етмаганга ўхшайдилар. Область, район партия, совет органлари аҳволни зудлик билан тузатиш учун оператив чоралар кўришлари зарур.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЗООТЕХНИК ФЕРМАДА ЁКИ СЕМИЗ ВА ОРИҚ

Зоотехник: —Қалай, қишдан эсон-омон чиқдиларингми?
Чорва моллари: — Ҳа, бир нав, ўзингиз кўриб турибсиз-ку.

М. УНГАРОВ чизган расм.

ЧОРВАЧИЛИК— ЗАРБДОР ФРОНТ

Элликқалъа районидаги «Қирққизобод» колхози чорвадорлари ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида давлатга 100 тонна гўшт, 476 тонна сут ва бошқа кўплаб чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш мақсадида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Хўжаликда 626 бош қорамол, 340 бош қўй, 4 мингдан зиёд парранда зооветеринария қоидалари асосида парваришланаётганлиги туфайли маҳсулдорлик юқори бўлмоқда. Колхоз «оқ чашма» ижодкорлари бу йил 205 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 2500 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олиш мажбуриятини қабул қилишган.

Суратда: илғор сут соғувчилардан (чапдан) Жамила Холбоева, Женгул Шакибаева ва Режебгул Раимбоевалар.

Ф. Лутфуллаев фотоси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ҚЎҚОН ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

— Ўзбекистон районидаги «Комсомол» совхозида яшовчи боғбон Ҳ. Тоштемировнинг Қўқон шаҳар бозори ҳақидаги танқидий фикр-мулоҳазалари ўрганилди. Текшириш пайтида олти кишининг чайқовчилик қилаётгани аниқланди ва уларга нисбатан тегишли чоралар кўрилди. Шунингдек, бошқа камчиликларни ҳам бартараф этиш юзасидан тадбирлар амалга оширилди.

Ҳозирги вақтда Қўқон бозори реконструкция қилинмоқда. Колхозчилардан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари қабул қилиб оладиган магазин, яъни савдо хизмати кўрсатиш бюроси биноси қуриляпти.

ЗАДАРЁ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

— Имзосиз хат юзасидан ўтказилган текшириш якунлари «Гулбоғ» пахта тозалаш заводи коллективи ўртасида муҳокама қилинди. Ишда қўполликка йўл қўйганлиги учун завод директори М. Калонов огоҳлантирилди.

Ахборот

ХОРАЗМ

Буюртма билан

● «Сельхозхимия» Хоразм область бирлашмаси буюртмаси билан ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситалари сақланадиган типовой омборхоналар бунёд қилинмоқда.

Боғот районида беш минг тонна химикат сиғадиган дастлабки омборхона фойдаланишга топширилди. Бу ерда вагонлардан юк тушириш, уни конвейер линиясига узатиш ва марказлашган тартибда тарқатиш жараёнлари тўла механизациялаштирилган. Ҳар бир вагонни бўшатишга атиги 40 минут вақт кетади.

Беш минг тонна химикат сиғадиган иккинчи омборхона шу йилнинг иккинчи кварталида ишга туширилади. Шунингдек, Хонқа районида 10 минг тонна минерал ўғитни сақлашга мўлжалланган омборхонанинг лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёр бўлди.

Шартнома асосида

● Хивадаги Н. К. Крупская номли гиламчилик фабрикаси шартнома асосида уйларда ташкил этган тўқув цехи тўхтовсиз ишлаб турибди.

Пенсияга чиққан меҳнат ветеранлари, кўп болали оналар қўл меҳнатига асосланган мураккаб ишни уйда ўрнатилган дастгоҳларда бажаришяпти. Юзга яқин уй бекаси корхона буюртмаси билан сифатли, бежирим гилам, полос ва пойандозлар тўқиб, белгиланган планларни ошириб бажармоқдалар. Уйда ишловчилар ўз вақтида хом ашё билан таъминланади, мастерлардан топшириқлар олишади, меҳнатни ташкил этиш, маҳсулотни қабул қилиш устидан қатъий назорат ўрнатилган. План — қонун, тўқувчиларнинг пировард натижадан моддий ва маънавий манфаатдорлиги таъминланяпти.

Қаҳрамон она Гавҳаржон Мадиёрова, кекса тўқувчи, Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори Назира Яхшимуродова беш йилликда икки беш йилликни бажариш ташаббусига қўшилганлар. Улар ўз фарзандларига ҳам гиламчилик касбини ўргатишяпти. Уй-жойлардаги цехлар уй бекаларини ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этишда муҳим роль ўйнамоқда.

Маданият саройи

● Хонқа районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозида маданият саройи қурилиб, фойдаланишга топширилди.

600 ўринли томоша зали, ўқиш, дам олиш, тўгараклар машғулотини ўтказиш, никоҳни қайд қилиш хоналари бежирим жиҳозланган. Хоналар, зал ва фойе Хоразм орнаменти, ганч ўймакорлиги безаклари билан сайқал топган. Маданият саройини Хонқа колхозлараро механизациялашган кўчма колоннаси бинокорлари қисқа муддатда қуриб битказишди.

Мароқли концертлар

● Ватанимиз пойтахти Москвада «Иттифоқдош республикалар фольклори» концертида хивалик халқ куйчилари — халфалар ҳам қатнашиб, Бутуниттифоқ композиторлар уйида ўз ижрочилик маҳоратларини намойиш қилишган эди.

Миллий қўшиқ санъатининг бу оммабоп тури усталаридан С. Жуманиёзова, У. Бойжонова, К. Отамуродовалар область меҳнаткашларига ҳам яқинда ранг-баранг программада катта концерт бердилар.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ФАН—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ИЗЛАНИШ ДАВОМ ЭТАДИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Энергетика ва автоматика институтида халқ хўжалик аҳамиятига молик муҳим проблемалар устида изланишлар олиб борилмоқда. Институтнинг юқори кучланишлар техникаси лабораториясида фазалараро полимер ҳовон ишлаб чиқилди ва амалиётга жорий этилди. Бу ерда шунингдек, импульсли кучланишлар генераторларининг янги полимер изоляцион конструкциялари ҳам яратилди. Натижада генераторлар ҳажми ихчамлашди. Ўрта Осиёнинг иқлим шароитларини ҳисобга олиб, юқори вольтли линияларни сиртидан пухта муҳофаза этиш соҳасидаги изланишлар ҳам анча муваффақиятли бормоқда.

Лаборатория ноёб қурилмалар билан жиҳозланган. Унинг коллективи тадқиқотлари натижаларининг амалиётга жорий этилишидан ўтган йили қарийб бир ярим миллион сўм иқтисодий самара олинди.

Суратларда: юқорида — кучли трансформаторлардан иборат синов қурилмаси. Унгда кичик илмий ходим В. Исломова бошқарув пультида: ўртада — юқори кучланишли электр узатиш линияларининг изоляторлари махсус камерада синаб кўрилмоқда.

В. Казанцев фотолари
(ЎзТАГ).

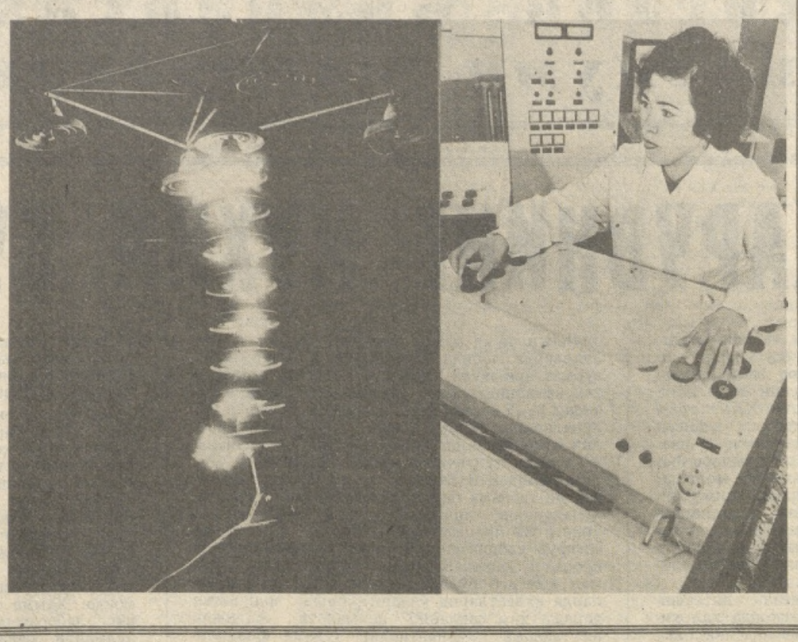

Кўргазма залларида

БЕҒУБОР БОЛАЛИК ТАСВИРИ

Бир неча кундирки, Ўзбекистон Рассомлар союзининг Марказий кўргазмалар залида болалар расмлари кўргазмаси намойиш этилмоқда. Бу ерга ҳаваскорларнинг мингдан зиёд расмлари, ўйинчоқлари ва бошқа ишлари қўйилган.

Бундай кўргазма биринчи марта уюштирилгани йўқ. Шуниси қувончлики, йилдан-йилга болаларимизда рассомликка бўлган қизиқиш ортиб бораётир. Улар атоқли мўйқалам соҳибларининг асарларидан илҳомланиб, бир-биридан чиройли, мазмундор, характерли картиналар ишлашяпти, ўйинчоқлар ясашнинг сирларини ўрганишмоқда. Халқ амалий санъати ва унинг моҳир намояндалари ижодига бўлган қизиқиш ҳам жажжи болаларимизда кучли.

Бу галги кўргазмани кузатган киши болаларнинг тасвирий санъатга бўлган қизиқиши, муҳаббати янада кучайганлигини кўради. Бу фактни залда намойиш этилаётган асарлар исботлаб турибди.

Республика кўргазмасига қўйилган асарлар маданият уйлари ва саройларида ишлаётган тасвирий санъат тўгараклари қатнашчиларининг, шунингдек, умумий таълим мактаблари ўқувчиларининг, уй-жойлардан фойдаланиш идоралари қошидаги студиялар иштирокчиларининг ишларидир.

Кўргазманинг географияси кенг. Унда республикамизнинг барча областлари ва Қорақалпоғистон АССРдан ҳаваскорлар ўз асарлари билан қатнашмоқдалар. Асарларнинг мазмунига келсак, фақат мамнуният билан, фахр билан сўзлаймиз. Негаки, болалар муҳим ижтимоий темаларга актив мурожаат қилганлар. Халқаро мавзуда яратилган асарлар ҳам бор. Бу ўринда Тошкент тўқимачилик, Навоий химия, Тошкент пойабзал, Чирчиқ химия комбинатлари маданият саройлари қошидаги рассомлик студиялари қатнашчиларининг асарларини, Бухоро, Самарқанд, Андижон областларида фаолият кўрсатаётган болалар тасвирий санъат тўгараклари аъзоларининг ҳар хил расмларини ва ўйинчоқларини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Болалар пейзаж жанрида самарали ижод қилишмоқда. Улар айни вақтда меҳнат жараёнларида қаҳрамонлик намуналарини кўрсатаётган замондошларимиз, чўлни боғ-бўстонга айлантираётган фидойилар, фан ва маданият арбоблари қиёфаларини меҳру муҳаббат билан тасвирлайдилар.

Кўргазмада намойиш этилаётган «Ўзга қитъадаги ҳаёт» (М. Ҳақназаров), «Ўзбек фольклор ансамбли Болгарияда» (Т. Галяутдинов), «Кўча манзаралари» (Ж. Муравьев) асарлари оригинал ишланганлиги ва бўёқларининг жозибаси билан эътиборни тортади. Биринчи ҳаваскор боланинг чет эллардаги ҳаётга муносабат билдириши бежиз эмас. У ўзининг жонажон Ватани билан фахрланади. Ўзга мамлакатларда яшаётган эзгу ниятли кишиларнинг тинчликда фаровон ҳаёт кечиришларини истайди. Разилликларни қоралайди.

Болалар ўйинчоқлар ясашда миллий ва анъанавий усулларни ўзига хос қўллаганлар. Бу ўринда бухоролик мактаб ўқувчиларининг ишларини алоҳида таъкидлаб ўтамиз.

Республика болалар асарлари кўргазмаси маданий ҳаётимизда ўзига хос воқеа. Санъат ихлосмандлари Ўзбекистон Рассомлар союзининг кўргазмалар залида беғубор болалик тасвири билан танишмоқдалар.

Т. ОДИЛБЕКОВ,
санъатшунос.

КОЛЛЕКТИВ ВА ШАХС

ИНТИЗОМСИЗЛИК ОҚИБАТИ

Гапни воқеанинг охиридан бошлайлик. Чиноз район халқ суди темир йўл станцияси ходимларидан олти кишини мол-мулкини мусодара қилган ҳолда бир неча йил муддатга қамоқ жазосига ҳукм қилди. Хўш, нега шундай бўлди?

Шу ишга доир ҳужжатларни бирма-бир варақлаймиз. Улар орасида Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлимининг бошлиғи номига ёзилган бир хат диққатимизни тортди. Унда жумладан, шундай деб қайд этилган эди: **«Чиноз станцияси раҳбарлари ўз қўл остидаги ишчи ва хизматчиларнинг иш фаолиятини назорат қилиб бормагани, тарбиявий ишларга эътиборсизлик билан қаралгани, станцияда юк поездлари ўз ҳолига ташлаб қўйилгани сабабли ушбу жиноят содир бўлган. Ходимлар ишга маст бўлиб келсалар ҳам, иш вақтида спиртли ичимликлар ичсалар ҳам, бунга қарши ҳеч қандай чора кўрилмаяпти».**

Интизомсизлик билан жиноятнинг орасидаги масофа узоқ бўлмайди. Чиноз станциясида ҳам худди шундай воқеа рўй берди. Қатъий интизом, ички тартиб ва қоидаларга риоя қилмаслик ва энг ачинарлиси, ташкилот раҳбарлари томонидан талабчанлик ва назоратнинг унутиб қўйилгани бу ерда халқ мулкининг катта миқдорда талон-торож қилинишига олиб келди.

Абдураҳим Абдураҳмонов ўрта мактабдан станцияга оддий ишчи бўлиб келганди. Вагонларни текширувчи бўлиб ишлаётганига ҳам анча бўлиб қолди. Иши унчалик оғир эмас, аммо маоши дуруст эди. Смена соатларини тугатгач, ортиқча вақти кўп қоларди. Уйи ҳам станциядан узоқда бўлмагани сабабли кўпинча ишдан кейин қолиб, ўртоқларига ёрдамлашарди. Аста-секин бу йигитга нисбатан ҳурмат ва эътибор ҳам ошиб борди. У коллективдаги обрўли ходимлардан бири сифатида танилиб қолди. Худди ана шу обрў-эътибор кейинчалик унинг ишга баъзан ичиб келса ҳам раҳбарлар томонидан кечириб юборилаверишига сабаб бўлди: «Кеча ошнасининг тўйида бўлганди, бугун «бош оғриғи» қилибди-да», ёки тушлик пайтида ичиб олса: «совуқда ишлаяпти, жуда ҳам совуқ қотиб кетди, исиниб олгиси келгандир», дейишди.

Ичкиликбозликка, тартиб ва интизомнинг бузилишига бу хилда бепарволик билан қараш фақат Абдураҳмоновдагина эмас, балки станциядаги бошқа айрим ходимларда ҳам бошқача таассурот қолдирди. Бу ерда иш вақтида маст-аласт бўлиб юриш аста-секин одат тусига кирди: «Хўш, ишга бир-икки соат кечикиб келсам нима бўлибди? Қор ва ёмғир остида юравериб, букиб кетдим-ку. «Қиттак» отиб олсам, биров бир нарса дейдими?» Ана шундай нотўғри кайфият ва мулоҳаза ўғирликнинг юзага келишига сабаб бўлди.

Ичкилик— маошнинг шўри. Бора-бора ароқ сотиб олиш учун Абдураҳимнинг маоши ҳам етмай қолди. «Қўли қисқа»лик қилиб юрган шундай кунларнинг бирида у ўзи текширган юк вагонининг эшигини очиб, ундан «Урал-4» кир ювиш машинасини олиб тушди-да, нарироқдаги дарахтлар панасига бекитди. Шундай қилиб, интизомсизлик ва ичкиликбозлик ўғирликка олиб келди.

Чиноз станциясида эгри йўлга кирган фақат Абдураҳмонов эмасди. Вагонларни текширувчилардан Жамол Раҳимов, Эгамберди Набиев, Акбарали Қамбаров, Саидғани Қосимов, поезд тузувчи Абдураҳим Мамбетов ҳам ана шундай юз тубан кетишди. Улар юк вагонлари станциянинг эҳтиёт йўлларида назоратсиз қолдирилганидан фойдаланиб, якка-якка ёки биргалашиб талончилик билан шуғуллана бошладилар. Бу жиноятчилар, одатда, вагон қулфини бузиб, қўлларига нимаики илинса —чинни идишларми, кир ювадиган порошокларми, болалар аравачасими, оддий тахта ёки помидор пастасими — ҳаммасини ташиб кетавердилар. Орадан кўп ўтмай, ўғирланган бу молларни кўтарасига сотиб оладиган кишилар ҳам топила қолди. Ғалаба район матлубот союзи магазини мудири Раҳмонберди Турғунбоев ўғирлик молларни арзон гаровга сотиб олардида, сўнгра уни мижозларига давлат нархида пулларди.

Текин пул бора-бора Турғунбоевни ҳам қутиртириб юборди. У келаётган фойда билан кифояланмай, ўзи ҳам вагон текширувчи шериклари билан талончиликда қатнаша бошлади. Ҳар бири 295 сўмлик 6 та «Снежинка» холодильниги, уч қути қимматбаҳо конфет, бир неча қути вафлини ўғирлаб, ўзаро бўлишиб олишди.

Ҳар қандай қинғир иш охири фош бўлганидек, талончиларнинг қилмиши ҳам узоққа чўзилмади. Улар навбатдаги жиноятни амалга ошираётган пайтда қўлга тушдилар.

Биз тергов жараёнида ушбу жиноятнинг келиб чиқиши сабаблари ва унинг моҳиятини синчиклаб ўргандик, албатта. Меҳнат интизомининг ғоят бўшашиб кетгани ва станция раҳбарларининг бундай аҳволга бепарволик билан муносабатда бўлгани аввало ишлаб чиқаришга ва кишиларнинг тарбиясига салбий таъсир кўрсатди. Афсуски, бундан на станция бошлиғи М. Тўлаганова ва на касаба союз ташкилоти раиси Р. Сотиболдиев тегишли хулоса чиқариб олмадилар. Ҳозир ҳам станция ходимлари ишга кечикиб келаётгани, эрта кетаётгани, иш вақтини бекор ўтказаётгани, баъзи ишчиларнинг эса ҳатто иш вақтида ширакайф ҳолда юргани гапимизнинг далилидир.

Биз юқорида Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмаси бошлиғи номига ёзилган хатдан бир жумланигина айнан келтирган эдик. Афсуски, маъмурий органлар томонидан ёзилган ушбу хат ва Чиноз станциясида бўлган хунук воқеа бўлинма раҳбарларида ҳеч қандай ташвиш уйғотмади. Тўғрироғи, улар номигагина «тегишли чора ва тадбирлар» белгилаган бўлдилар-у, ҳамма иш шу билан тинчиб қўяқолди. Агар улар жойларда кишиларга топширилган ишга масъулият ҳиссини кучайтириб, интизомсизлик ва ўғрилик каби иллатларни келтириб чиқарадиган ҳар қандай сабабларни тагтуги билан тугатишга жиддий киришганларида эди, бундай аянчли воқеалар содир бўлмасди.

Фикримизнинг далили сифатида фактларга мурожаат қиламиз. Меҳнат интизомини қўпол тарзда бузиш ва унга риоя қилмаслик ҳоллари Тошкент— товар, Йўлмашина, Шумилов станцияларида ҳам тез-тез рўй бериб турибди. Станция раҳбарлари ички тартиб ва интизомга қатъий риоя қилинишини таъминламаётирлар. Ана шу сабабли эҳтиёт йўлларга қўйилган юк вагонларидан халқ хўжалиги молларини ўғирлаш каби воқеалар тез-тез содир бўлмоқда. Биз бундай ўғирликларнинг кимлар томонидан амалга оширилаётганлигини ҳам ўргандик. Қўлга тушган кишиларнинг кўпчилиги ҳамиша интизомни бузадиган, ишга маст ҳолда келадиганлар тоифасидан эди. Станция раҳбарлари уларни ана шундай ҳолда кўрсалар ҳам ҳеч қандай чора кўрмаётганлари кишини ажаблантиради.

Меҳнат интизомига қатъий риоя қилиш ҳамма учун баравар. Жойларда интизом ва тартибни мустаҳкамлаш, ички тартибнинг бузилиш ҳолларига қатъиян чек қўйиш, ичкиликбозликка қарши муросасизлик билан кураш олиб бориш вазифалари КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг куни кеча бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида муҳокама қилиниб, маъқулланди. Жойларда содир бўлаётган салбий воқеаларга барҳам бериш катта сиёсий аҳамиятга молик социал вазифадир. Шунга эришайликки, интизомсизлик, ичкиликбозлик ва алькоголизм иллатларини жамиятимиз ҳаётидан бутунлай чиқариб ташлайлик. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI ваXIX пленуми талаблари ҳам ана шундай. Бу вазифа кундалик ҳаётимиздан муҳим ўрин олмоғи лозим.

А. ХУЖАХОНОВ,
Тошкент транспорт прокурори.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ШАХМАТ КЛУБИ

ЕЧИМЛАР ВА ЖАВОБЛАР

СССР спорт мастери
М. МУҲИДДИНОВ бошқаради

Буюк Ғалабанинг 40 йиллик юбилейига бағишланган шахмат конкурсимизнинг шартлари ва викторина саволларига мухлислардан юзлаб жавоб хатлари олмоқдамиз. Шахмат ишқибозлари конкурс шартларини қандай ечганликлари, саволларга қанчалик тўғри жавоб топганликларини тезроқ билишни истамоқдалар. Шу муносабат билан ғолибларни аниқлагунга қадар ҳар бир тур топшириқларининг тўғри жавобларини олдиндан эълон қилишни лозим топдик. Қуйида газетамизнинг шу йил 19 январь сонида эълон қилинган дастлабки тур топшириқларига жавобларни маълум қиламиз.

Редакцияга йўллаган жавобларингизни қуйидаги ечимларга солиштириб чиқсангиз биринчи тур бўйича очколарингиз қанча бўлганини билиб оласиз. Баъзи сабабларга кўра конкурсда қатнашолмаган шахмат шайдолари топшириқлар текстига қараб (жавобларга вақтинча назар ташламай), уларни тахтага теришлари ва жавобига қиёслаб кўришлари мумкин.

1-ДИАГРАММА. Масала. Икки юришда мот (2 очко).

Оқлар: Крd1, Фf5, Кh4, Кh6 (4);

Қоралар: Крh5, Сg5, пиёда — d2 (3).

Жавоби: 1. Фе5! Кр:h4, 2. Фh2X; ёки 1... Кр:h6 бўлса, 2. Фh8X.

2-ДИАГРАММА. Масала. Икки юришда мот (2 очко).

Оқлар: Кра8, Фb7, Ла3, Ле6, Сb8, Сс4, Кd1, Кd6 (8);

Қоралар: Крd4, Фg2, Лh4, Сb1, пиёдалар — а7, с5, d5, t4, h5 (9).

Жавоби: 1. Лg6! (2. Лg7X хавфини туғдириб) 1...Ф:g6 бўлса 2. Ф:d5X; 1... dc бўлса, 2. Кb5X; ёки 1... Фе4 бўлса, 2. Фb2X.

3-ДИАГРАММА. Масала. Уч юришда мот (3 очко).

Оқлар: Крh6, Се8, Кg6, пиёдалар — с6, f5 (5);

Қоралар: Крg8, Кb8, Кс5, пиёда — d6 (4).

Жавоби: 1. с7! (2. с8К кейин 3. Ксе7X хавфини туғдириб). Энди 1... Кd8 бўлса, 2. cdK! ва қоралар қандай юрмасин — 3. Сf7X; ёки 1... Ка5 бўлса, 2. f6 кейин — 3. f7X.

4-ДИАГРАММА. Масала. Уч юришда мот (3 очко).

Оқлар: Крс4, Фа2, Ла6, Лb6, Са8, Сg5, Кс1, Кg1 (8);

Қоралар: Кре5, Лh4, Се1. Кd4, Кf4, пиёдалар — с5, е4, f5, g7, h3, h5 (11).

Жавоби: 1. Фе2! (2. Ле6+ ва 3. Кd3X ёки 3. Кf3X хавфини туғдириб). Энди 1... Кd: е2 бўлса, 2. Кd3+К:d3, 3. Ле6X ёки 1... Кd:е2, 2. Кd3+еd, 3. Кf3X; ёки 1... Кf:е2, 2. Кf3+К:f3, 3. Ле6X ёки 1... Кf:е2, 2. Кf3+еf3, 3. Кd3X.

Конкурс викторинасининг биринчи саволи шундай эди:

20-йиллар бошида мамлакатимизда, шунингдек Туркистонда шахматчилик ҳаракатига қандай ташкилот ва шахсан кимлар бошчилик қилган! (4 очко).

В. И. Лениннинг ташаббуси билан ишчи ва деҳқонлар мудофаа Совети 1919 йил 24 сентябрда қарор қабул қилиб, Умумий ҳарбий таълим Бош бошқармаси (Всевобуч) зиммасига ҳарбий ишга ўргатишни имкон борича кенг авж олдириш, унинг сифатини ошириш, физкультура ва спортни меҳнаткашларга ҳарбий таълим бериш умумий системасига, унинг таркибий қисми сифатида қўшиш мажбуриятини юклади.

Ленин Туркистон республикасидаги маданий қурилишга катта эътибор бериб, 1919 йил декабрда партиянинг кўзга кўринган арбобларидан бири П. Н. Лепешинскийни шу ўлкага юборди.

Сибирь сургунларида бирга бўлиб, шахмат тахтаси узра ҳам доҳийга ҳамроҳ бўла олган профессионал революционер П. Н. Лепешинский Туркистондалик пайтида бу ерда физкультура ва спорт, хусусан шахмат ишларини ривожлантиришга кўмаклашганлиги табиийдир.

Туркистондаги ёш физкультура ташкилотларининг иши то 1923 йил июнь ойига қадар Туркфронтнинг умумий ҳарбий таълим бошқармаси раҳбарлигида амалга ошириб келинди.

1920 йили Туркфронт қўмондони М. В. Фрунзенинг кўрсатмасига кўра Ўрта Осиё 1 Олимпиадаси ўтказилиб, унинг программасига спортнинг етти тури, шу жумладан шахмат бўйича мусобақалар ҳам киритилган эди. Бир йилдан кейин иккинчи ана шундай Олимпиада Самарқандда ўтказилди.

1924 йили республика физкультура совети ва касаба союз органларида шахмат секциялари, шахмат бюролари тузилди. Шу йили эски ўйин қоидаларидан халқаро қоидаларга ўтиш ҳақида қарор қабул қилинди. Бу ишда Азмиддин Хўжаев катта жонбозлик кўрсатди. Ўзига хос бу ислоҳот ўзбек шахматчилари орасидан етишиб чиқаётган илғор ўйинчиларга турли мусобақаларда пешқадам рус шахматчилари билан учрашиб, ўз маҳоратларини ошириш йўлини очиб берди.

ОБ-ХАВО

Шу кеча-кундузда ҳаво ўзгариб туради. Шимолий ва Тошкент областининг тоғли районларида кечаси ва эрталаб ёғингарчилик бўлади. Кундузи ёғингарчилик кутилмайди. Фарғона водийсида момақалдироқ бўлиб қисқа муддатли ёмғир ва дўл ёғиши кутилади. Қолган жойларда ҳаво қуруқ келади. Шарқдан секундига 3-10 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 4-9, шимолда 1-6, кундузи 17-22, жанубда 25 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради. Ёғингарчилик бўлмайди. Шарқдан секундига 3-8 метр тезликда шамол эсади, кечаси 6-8, кундузи 19-21 даража иссиқ бўлади.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ПУШКИН НОМЛИ ТИЛ ВА АДАБИЁТ ИНСТИТУТИ
бўлимлар бўйича вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир: ҳозирги замон лексикология ва лексикографияси, ўзбек терминологияси (фан доктори ёки фан кандидати);
катта илмий ходимлар: адабиёт назарияси ва ўзбек совет адабий танқиди тарихи, текстология, ўзбек нутқ маданияти (фан кандидати);
кичик илмий ходим: адабиёт назарияси ва ўзбек совет адабий танқиди тарихи (фан кандидати).

КОНКУРС МУДДАТИ — эълон чиққан кундан бошлаб 10 кун.

Ариза ва ҳужжатлар конкурс тўғрисидаги низомга мувофиқ қуйидаги адресга юборилсин: 700170, Тошкент шаҳри, Академиклар шаҳарчаси, Мўминов кўчаси, 9-уй.

●

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
9 апрелдан бошлаб
ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА
Р. АКОПЯН ИШТИРОКИДА
«ЦИРК, ЦИРК, ЦИРК»
икки бўлимдан иборат
КАТТА РАНГ-БАРАНГ ПРОГРАММА.
ТОМОШАЛАР КЎРСАТИШ ПАЙТИДА ТОМОШАБИНЛАР УЧУН ҚАТОР ВА ЎРИН ЮТУҚЛАРИ ЎЙНАЛАДИ.
Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари эса 16.00 ва 19.00 да; якшанба кунлари 12.00, 15.00 ва 18.00 да бошланади.
Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинмоқда.
Касса 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.
Олдиндан билет сотиш ташкил этилган.
Маълумотлар учун телефонлар: 44-35-31, 44-28-04, 44-35-84.

●

САНОАТ КОРХОНАЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
ТОШКЕНТ ШАҲРИДА
(республика «Модалар уйи» биносида)
20-29 апрель кунлари 1986 йил учун мўлжалланган маданий-маиший, хўжалик ва галантерея молларининг улгуржи савдоси бўйича
РЕСПУБЛИКА ЯРМАРКАСИ ЎТКАЗИЛАДИ
ЯРМАРКА ҚАТНАШЧИЛАРИ 19 АПРЕЛДА КЕЛАДИЛАР.
Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги.

●

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА
9 апрель соат 19.00 да
СССР БИРИНЧИЛИГИ УЧУН
«ПАХТАКОР» (Тошкент) — «РОТОР» (Волгоград)
КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА
ФУТБОЛ

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети коллективи ўқув-ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи М. К. Рашидовга онаси

Мунаввар
РАШИДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳридаги 1-ғишт заводи бошқармаси коллективи завод бошқармасининг собиқ директор ўринбосари, 1928 йилдан КПСС аъзоси, республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер

Соли
ХУДОЙБЕРДИЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институти коллективи катта илмий ходим, биология фанлари кандидати М. А. Отажоновга онаси

Зубайра
НИЗОМИДДИНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

9 АПРЕЛЬ, СЕШАНБА

МОСКВА I. 9.00 «Время». 9.40 Горнчилар, қаердасиз! 10.10 «Мамуре». Фильм-спектакль. 12.35 ва 15.00 Янгиликлар. 15.20 Ҳужжатли фильмлар. 16.25 Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 16.35 Киноочерк. 16.50 Халқ куйлари. 17.10 Ерда, само-да ва денгизда. 17.40 «Бемаврид». Телефильм. 18.05 Ўқувчиларнинг Совет Иттифоқи Қаҳрамони М. П. Девятаев билан учрашуви. 18.40 Концерт. 19.15 Дунё воқеалари. 19.30 Фан ва турмуш. 20.00 Фильм-концерт. 20.30 «Ғалаба стратегияси». 7-фильм. 21.30 «Время». 22.05 Ёзувчи ва замон. 23.05 Дунё воқеалари. 23.20 Концерт.

МОСКВА II. 9.00 Гимнастика. 9.15 Телефильм. 9.35 Ўқув программаси. 10.05 Француз тили. 11.05 Эстетик тарбия. 11.35 Музика. 12.05 Шахмат мактаби. 13.10 Табиётшунослик. 13.40 Совет тасвирий санъати. 14.40 Уч иттифоқчи давлат раҳбарларининг 1943 йил Теҳрон конференцияси ҳақида. 15.40 Телефильм. 16.30 Кинотомошабин ҳамроҳи. 17.15 ва 18.30 Янгиликлар. 18.45 ...16 ёшгача ва ундан катталар. 19.30 Қишлоқ янгиликлари. 20.30 Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 Халқаро панорама. 21.30 «Время». 22.05 Футбол. «Шахтёр» — «Динамо» (Киев). 23.45 Рассомлар ҳақида ҳикоялар.

ТОШКЕНТ-I. 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — Мультфильм. 18.20 — Концерт. 19.00 — Футбол. «Пахтакор» — «Ротор» (Волгоград). Танаффусда «Ахборот» (рус тилида). 20.50 — «Ахборот». 21.10—Ўсимликларни қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликларидан ҳимоя қилиш. 21.20 — Телефильм. 21.30 — «Время». 22.05 Партия турмуши. 22.35 «Ҳаётнинг бошланиши». Бадиий фильм. 23.55 Янгиликлар.

ТОШКЕНТ II. 9.00 — 17.20 Москва II. 18.20 Биология 18.50 Телефильм. 19.20 Врач маслаҳати. 19.30 Телефильм. 20.00 Тошкент янгиликлари. 20.20 Ҳужжатли фильм. 20.40 Эстетика асослари. 21.20 Телефильм. 21.30 Москва II.

РАДИО

9 АПРЕЛЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 Концерт. 9.30 Дўстлик байроғи. 11.15 Болалар учун эшиттириш. 12.10 «Ишчинома». 13.00 «Чорвадор». 14.00 Қишлоқ меҳнаткашлари учун эшиттириш. 15.40 А. Даминов. «Футболчи» повестдан парча. 16.00 Фан ва техника. 17.00 Мактаб ўқувчилари учун эшиттириш. 18.15 В. И. Ленин Биринчи рус революциясининг халқаро аҳамияти ҳақида. 18.30 Концерт. 18.40 Ўсмирлар учун эшиттириш. 19.25 «Ёшлик». 20.30 Футбол. «Пахтакор» — «Ротор» (Волгоград). 20.50 Адабий ўқиш. 21.10 Концерт. 22.30 Концерт. 23.30 Концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

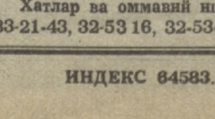

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.